

Офіційне
друковане видання
Верховної Ради
України

Голос України

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо вдосконалення законодавства про захист економічної
конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У частині другій статті 452 Митного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., №№ 44–48, ст. 552) слова "у з'язку з розслідуванням іншими антиконкурентними узгодженнями дій" замінити словами "у з'язку з розглядом справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції".

2. У Господарському процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):

1) у пункті 7 частини першої статті 20 слова "за заявами" замінити словами "за заявами, клопотаннями";

2) пункт 5 частини четвертої статті 247 доповнити словами і цифрами "крім випадків, передбачених статтею 252¹ цього Кодексу";

3) у статті 248:

частину першу доповнити словами "крім випадку, передбаченого частиною другою цієї статті";

доповнити частиною другою такого змісту:

"2. Клопотання Антимонопольного комітету України про проведення перевірки суб'єктів господарювання, накладення арешту, вилучення предметів, оригіналів документів чи інших носіїв інформації, а також про доступ до прямічень, систем електронних комунікацій чи місць зберігання інформації, які можуть свідчити про ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції чи можуть бути доказами у справі про порушення

2

законодавства про захист економічної конкуренції, розглядається протягом двох робочих днів з моменту надходження";

4) частину першу статті 252 доповнити словами і цифрами "крім випадків, передбачених статтею 252¹ цього Кодексу";

5) розділ IV доповнити статтею 252¹ такого змісту:

"Стаття 252¹. Особливості розгляду справи у порядку спрощеного позовного провадження за клопотаннями Антимонопольного комітету України, територіального відділення Антимонопольного комітету України

1. Підставами для подання Антимонопольним комітетом України, його територіальним відділенням клопотання про надання дозволу на проведення перевірки суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, доступу до прямічень, інших володінн, інших місць зберігання інформації, що передбуває у володінні та/або користуванні суб'єктів господарювання, об'єднань, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, та/або на вчинення окремих процесуальних дій, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції, у вигляді проведення огляду, опломбування (опечатування), накладення арешту на майно, вилучення майна, є наявність хоча б однієї з таких обставин:

розгляд заяв суб'єктів господарювання, громадян, об'єднань, установ, організацій про порушення їх прав унаслідок дій чи бездіяльності, визначених Законом України "Про захист економічної конкуренції" як порушення законодавства про захист економічної конкуренції;

подання органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю про порушення законодавства про захист економічної конкуренції;

безпосереднє виявлення органами, посадовими особами Антимонопольного комітету України, його територіального відділення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції;

розгляд справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції;

потреба в перевірці інформації, отриманої у з'язку із здійсненням державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції;

2. У клопотанні Антимонопольного комітету України, його територіального відділення, передбаченому частиною першою цієї статті, зачинаються:

1) найменування суду, до якого подається клопотання;

3

2) інформація про Антимонопольний комітет України, орган Антимонопольного комітету України, територіальне відділення Антимонопольного комітету України, щодо надання дозволу якому подається клопотання;

3) підстави та обґрунтування необхідності проведення перевірки суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю та/або окремих процесуальних дій;

4) інформація про об'єкт перевірки, а саме:

для юридичних осіб – найменування юридичної особи, у тому числі скорочене (за наявності), ідентифікаційний код юридичної особи в Единому державному реєстрі підприємств і організацій України, організаційно-правова форма, місцезнаходження юридичної особи;

для фізичних осіб – підпріменець – прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які мають відмітку в паспорті про право здійснювати платежі за серією та номером паспорта), місцеперебування та/або місце проживання;

5) строк, протягом якого можуть здійснюватися перевірка та/або відповідні процесуальні дії;

6) види процесуальних дій, щодо здійснення яких надається клопотання;

7) фактичне місцезнаходження прямічень, місце зберігання інформації, систем електронних комунікацій, інших володін, що підлягають перевірі та/або відповідним процесуальним діям.

У клопотанні про здійснення процесуальних дій у вигляді опломбування (опечатування), накладення арешту на майно, вилучення майна додатково зачинаються документи, предмети, інші носії інформації, системи електронних комунікацій, місце зберігання інформації, прямічения та інші місця зберігання інформації, щодо яких подається клопотання.

3. До клопотання додаються копії документів, які підтверджують наявність передбачених частиною першою цієї статті підстав для проведення перевірки та/або окремих процесуальних дій.

Положення статей 162 і 164 цього Кодексу не поширяються на вимоги до форми та змісту клопотання Антимонопольного комітету України, його територіального відділення, передбаченого цією статтєю.

4. Суд розглядає клопотання в порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи за наявними у справі матеріалами. За клопотанням Антимонопольного комітету України, його територіального відділення або з власною ініціативи суду розгляд справи

проводиться в судовому засіданні з викликом представників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення.

5. За результатами розгляду клопотання суд постановлює ухвалу про залишення клопотання без розгляду, повне або часткове задоволення клопотання чи відмову у задоволенні клопотання.

6. Суд, встановивши, що клопотання подано без дотримання вимог частини першої та другої цієї статті, залишає таке клопотання без руху, про що постановлює ухвалу.

Б ухвалі про залишення клопотання без руху назначаються недоліки, способ і строк їх усунення, який не може перевищувати трьох робочих днів з дня одержання ухвали.

Якщо недолік клопотання не були усунуті у строк, встановлений судом, клопотання вважається неподаним і повертається без розгляду Антимонопольному комітету України, його територіальному відділенню.

Залишення клопотання без розгляду не перевищує п'ять робочих днів з дня одержання ухвали.

7. Суд відмовляє у задоволенні клопотання у разі, якщо не наведено достатніх підстав для необхідності проведення перевірки, надання доступу до прямічень, інших володін, інших місць зберігання інформації, що передбуває у володінні та/або користуванні суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, вчинення окремих процесуальних дій та/або недостатньо обґрунтовано необхідність отримання такого дозволу.

8. Ухвала про повне або часткове задоволення клопотання, передбачена частиною п'ятою цієї статті, може бути оскаржена протягом п'яти днів з дати отримання її копії суб'єктом господарювання, об'єднанням, органом влади, органом місцевого самоврядування, органом адміністративно-господарського управління та контролю.

Оскарження ухвали не зупиняє її виконання.

9. Ухвала господарського суду про повне або часткове задоволення клопотання не підлягає оприлюдненню до закінчення строків проведення перевірки та/або вчинення відповідних процесуальних дій, визначених в цій ухвали.

10. Ухвала господарського суду про надання дозволу на проведення перевірки суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, доступу до прямічень, інших володін, інших місць зберігання інформації, що передбуває у володінні та/або користуванні суб'єктів господарювання, об'єднань, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю та/або на вчинення окремих процесуальних дій, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції, передбаченіх абзацом першим цієї статті:

1) строк дії ухвали щодо:

дозволу на перевірку, який не перевищує 30 календарних днів, крім випадків наявності обґрунтованої необхідності більш тривалого строку проведення перевірки;

дозволу на вчинення процесуальних дій, передбачених абзацом першим цієї частини, який не може перевищувати строку проведення перевірки, в межах якої вчиняються такі процесуальні дії;

2) особу, яка представляє інтерес Антимонопольного комітету України, його територіального відділення;

3) Антимонопольний комітет України, орган Антимонопольного комітету України, територіальне відділення Антимонопольного комітету України, якому надано дозвіл на проведення перевірки та/або на вчинення процесуальних дій, передбачених абзацом першим цієї частини;

4) положення закону, на підставі якого постановляється ухвала;

5) осіб, щодо перевірки яких надано дозвіл на перевірку та/або вчинення процесуальних дій, передбачених абзацом першим цієї частини:

щодо юридичних осіб – найменування юридичної особи, у тому числі скорочене (за наявності), ідентифікаційний код юридичної особи в Единому державному реєстрі підприємств і організацій України, організаційно-правова форма, місцезнаходження юридичної особи;

щодо фізичних осіб – підприємці – прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які мають відмітку в паспорті про право здійснювати платежі за серією та номером паспорта), місцеперебування та/або місце проживання;

7) вид процесуальних дій, щодо здійснення яких надається дозвіл.

В ухвалі господарського суду про надання дозволу на здійснення процесуальних дій у вигляді опломбування (опечатування), накладення арешту на майно, вилучення майна додатково зачинаються документи, предмети, інші носії інформації, системи електронних комунікацій, місце зберігання інформації, арешту на майно, вилучення майна Антимонопольного комітету України, територіальне відділення Антимонопольного комітету України, подається клопотання про продовження строків їх проведення.

Строк проведення перевірки може бути продовжено судом за наявності однієї з таких обставин:

письмово згоди суб'єкта господарювання, об'єднання, органу влади, органу місцевого самоврядування, органу адміністративно-господарського управління та контролю, який перевірюється, – але не більше ніж на 30 календарних днів;

якщо з потреби у проведенні експертизи – але не більше ніж на строк проведення такої експертизи.

12. Якщо під час перевірки було виявлено документи, предмети, інші носії інформації, системи електронних комунікацій, місце зберігання інформації, прямічения та інші володіння, які не були вказані в ухвалі суду про надання дозволу на перевірку та/або на вчинення окремих процесуальних дій, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції, у вигляді проведення огляду, опломбування (опечатування), накладення арешту на майно, вилучення майна Антимонопольного комітету України, територіальне відділення Антимонопольного комітету України, подається клопотання про продовження строків їх проведення.

13

управління та контролю (комп'ютерів, технічних засобів електронних комунікацій та зберігання інформації, серверів, сейфів, робочих місць тощо), незалежно від їх місцезнаходження;

копіювати та/або одержувати копії такої інформації;

накладати арешт або вилучати предмети чи інші носії інформації, документи, у тому числі їх оригінали, опломбовувати (опечатувати) приміщення, системи електронних комунікацій чи місця зберігання інформації у спосіб, що унеможливлює ознайомлення з їхмістом;

проводити огляд приміщень та інших володінь суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, що перевіряються;

доповнити пунктом 19¹ такого змісту:

"19¹) видавати накази про примусове виконання рішень адміністративної колегії територіального відділення Антимонопольного комітету України, принятих за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, у тому числі про стягнення штрафу";

7) у статті 22¹:

перше речення частини першої після слів "в тому числі з обмеженим доступом" доповнити словами "банківську, нотаріальну таємницю, податкову, статистичну звітність незалежно від їх місцезнаходження, що перебуває у їх володінні та/або користуванні або доступна їм";

після частини другої доповнити трьома новими частинами такого змісту:

"Якщо інформація, яку вимагає надати орган Антимонопольного комітету України, голова територіального відділення Антимонопольного комітету України, уповноважені ними працівники Антимонопольного комітету України, його територіального відділення у зв'язку з дослідженням товарного ринку, що проводиться поза межами розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, вже надавалася протягом дванадцяти місяців, що передують дню отримання такої вимоги, буль'якум органу Антимонопольного комітету України, голові територіального відділення Антимонопольного комітету України або уповноваженим ними працівникам Антимонопольного комітету України, його територіального відділення і з того часу не зазнала змін, особа, від якої вимагається така інформація, має право на надавати її повторно, повідомивши про це орган Антимонопольного комітету України, голову територіального відділення Антимонопольного комітету України, уповноважених ними працівниками Антимонопольного комітету України, його територіального відділення, які вимагали надати інформацію, у письмовому вигляді із

значенням: переліку інформації, що не надається, реквізитів листа та найменування органу Антимонопольного комітету України, прізвища, власного імені та по батькові (за наявності) голови територіального відділення Антимонопольного комітету України або уповноважених ними працівників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення, який надіслав інформацію, що вимагається.

Органи Антимонопольного комітету України, голова територіального відділення Антимонопольного комітету України або уповноважені ними працівники Антимонопольного комітету України, його територіального відділення з метою виконання завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції, у випадках та порядку, визначених законом, отримують інформацію з автоматизованих інформаційних та довідкових систем, реєстрів та банків (баз) даних, інших систем збирання, зберігання, обробки та пошуку інформації та/або безпосередній доступ до них, держателем (адміністратором) яких є органи державної влади або органи місцевого самоврядування, у тому числі інформацію з обмеженим доступом, якщо інша не передбачена законодавством. Обробка отриманої інформації здійснюється органами Антимонопольного комітету України, головою територіального відділення Антимонопольного комітету України особисто або уповноваженими ними працівниками Антимонопольного комітету України, його територіального відділення з дотриманням законодавства про захист персональних даних та забезпеченням таємниці, що охороняється законом.

Доступ до автоматизованих реєстрів, банків (баз) даних, інших систем збирання, зберігання, обробки та пошуку інформації, відомості надається органам Антимонопольного комітету України, голові територіального відділення Антимонопольного комітету України особисто або уповноваженими ними працівниками Антимонопольного комітету України, його територіального відділення на безоплатній основі та здійснюється за допомогою Системи електронної взаємодії, передбаченої Законом України "Про публічні електронні реєстри", а за відсутності технічних можливостей такої взаємодії – на підставі договорів, укладених з держателями (адміністраторами) відповідних систем, реєстрів, банків (баз) даних, інших систем збирання, зберігання, обробки та пошуку інформації".

У зв'язку з цим частини третю – восьмю вважати абзацом тринацятим;

у частині восьмій слова "частини третьої" замінити словами "частини шостої";

8) у статті 23:

частину другу викласти в такій редакції:

"Порядок розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про

захист економічної конкуренції, порядок звільнення від відповідальності за вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, порядок врегулювання у справах про антиконкурентні узгоджені дії та зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку визначаються Антимонопольним комітетом України та повинні забезпечувати дотримання прав і законічних інтересів фізичних та юридичних осіб і держави";

доповнити частиною третьою такого змісту:

"Підстави для проведення перевірок Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, права і обов'язки сторін під час проведення таких перевірок визначаються законом. Порядок проведення перевірок визначається цим Законом, Законом України "Про захист економічної конкуренції" та нормативно-правовими актами Антимонопольного комітету України";

9) у статті 23¹:

частину другу викласти в такій редакції:

"Слухання проводяться за клопотанням сторін у справі, а також за власною ініціативою органу Антимонопольного комітету України та за дорученням Голови Антимонопольного комітету України";

після частини п'ятої доповнити чотирма новими частинами такого змісту:

"Проведення слухання у справі протоколується. Протокол слухання, в якому відображається хід розгляду питань, складається протягом трьох робочих днів з дня проведення слухання.

За наявності технічної можливості процес слухання може фіксуватися за допомогою технічних засобів, про що повідомляється учасники слухання. У разі здійснення аудіо- чи відеофіксації процесу слухання відповідний запис додається до протоколу слухання і є його невід'ємною частиною.

Особи, які беруть участь у справі, мають право ознайомитися з протоколом слухання та одержати його копію, а також надати органу Антимонопольного комітету України уточнення, заперечення, пояснення, коментарі до протоколу слухання.

Інформація, документи та речі, надані та одержані у процесі слухання, додаються до справи про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію та про порушення законодавства про захист економічної конкуренції".

У зв'язку з цим частини шосту і сьому вважати відповідно частинами десятою і одинадцятю;

10) доповнити статтею 24¹ такого змісту:

"Стаття 24¹. Відкритість і прозорість діяльності Антимонопольного комітету України

На офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України оприлюднюються інформації про дослідження ринків – звіти про результати проведених досліджень ринків. Звіти підлягають оприлюдненню протягом десяти робочих днів з дня їх затвердження Антимонопольним комітетом України або адміністративною колегією Антимонопольного комітету України.

На офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України оприлюднюються порядки дені засідань Антимонопольного комітету України та адміністративної колегії Антимонопольного комітету України.

Оприлюднення рішень, рекомендацій, попередніх рішень, інформації про прийняті до розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, інформації про справи про концентрацію, узгоджені дії здійснені відповідно до вимог Закону України "Про захист економічної конкуренції";

11) у статті 25:

абзац перший після слова "заяви" доповнити словом "клопотання";

абзац третій викласти в такій редакції:

"стягнення несплаченої у добровільному порядку пені";

абзац сьомий замінити шістьма абзацами такого змісту:

"надання дозволу на проведення перевірок, у тому числі:

1) безперешкодний доступ до приміщень підприємств, установ та організацій та до місць зберігання інформації;

2) копіювання та/або одержання копії такої інформації;

3) накладення арешту або вилучення предметів чи інших носіїв інформації, документів, у тому числі їх оригіналів;

4) опломбування (опечатування) приміщення, систем електронних комунікацій чи місць зберігання інформації;

5) проведення огляду приміщень та інших володінь суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, що перевіряються".

У зв'язку з цим абзац восьмий вважати абзацом тринацятим;

12) статтю 27 викласти в такій редакції:

"Стаття 27. Структура, гранична чисельність, штатний розпис, умови оплати праці, матеріально- побутового та іншого забезпечення

Структура, штатний розпис Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень затверджуються Головою Антимонопольного комітету України в межах видатків згідно з кошторисом доходів і видатків. Гранична чисельність працівників Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень затверджується Кабінетом Міністрів України.

Оплата праці Голови Антимонопольного комітету України, державних уповноважених Антимонопольного комітету України, уповноважених з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель, працівників апарату Антимонопольного комітету України та територіальних відділень Антимонопольного комітету України, у тому числі тих, які виконують функції з обслуговування, повинна забезпечувати достатні матеріальні умови для незалежного виконання ними службових обов'язків з урахуванням характеру та інтенсивності роботи, стимулювати досягнення високих результатів у службовій діяльності та сумілінну працю, компенсувати фізичні та інтелектуальні затрати працівників.

Умови оплати праці Голови Антимонопольного комітету України, державних уповноважених Антимонопольного комітету України, голові його територіального відділення на їхні запити (письмово вимогу) щодо банківських рахунків клієнта та операцій, проведених на користь чи за дорученням клієнта, у тому числі операцій від відкриття рахунків, а саме відомості на конкретно визначену дату або за конкретний проміжок часу та способом конкретною юридичною особою фізичною особи – підприємства про: наявність рахунків, номери рахунків, залишки коштів на рахунках, операції списання з рахунків та/або зарахування на рахунки, призначення платежу, ідентифікаційні дані контрагента (для фізичних осіб – прізвище, ім'я та по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків; для юридичних осіб – повне найменування, ідентифікаційний код у єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань), номер рахунку контрагента та код банку контрагента; ідентифікаційні дані клієнта (для фізичних осіб – прізвище, ім'я та по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податку; для юридичних осіб – повне найменування, ідентифікаційний код у єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань), було використано при реєстрації в електронному кабінеті для доступу до системи дистанційного обслуговування, інформацію щодо IP-адрес та пристрой, що використовуються клієнтом для реєстрації в системі, дистанційного обслуговування, ідентифікаційні дані уповноважених осіб клієнта (прізвище, ім'я та по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків), які мають право вчинити дії, отримувати послуги банку від імені цього клієнта з наданням документів, що підтверджують повноваження таких осіб; інформацію про вчинення клієнтом (уповноваженою особою клієнта) таких правочинів: отримання у банку кредиту (копію кредитного договору, відомості про наявність та вид забезпечення такого кредиту, перелік та вид активів, що є предметом застави, майнові поруки за таким кредитом), ідентифікаційні дані інших осіб (для фізичних осіб – прізвище, ім'я та по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків; для юридичних осіб – повне найменування, ідентифікаційний код у єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань), які виступають поручителями чи гарантами за таким кредитом, інформацію про

"об'єкт перевірки – суб'єкт господарювання, об'єднання, орган влади, орган місцевого самоврядування, орган адміністративно-господарського управління та контролю, що перевірки якого прийнято розпорядження";

"повнофункціональна господарська діяльність – здатність суб'єкта господарювання здійснювати господарську діяльність та/або нарощувати присутність на ринку самостійно та незалежно від інших суб'єктів господарювання, пов'язаних з цим суб'єктом господарювання відносинами контролю, у тому числі завдяки наявності достатніх ресурсів для самостійного здійснення господарської діяльності та відсутності необхідності економічних зв'язків з діяльністю суб'єктів господарювання, які пов'язані з цим суб'єктом господарювання відносинами контролю (у тому числі продаж виробленої ними продукції, придбання сировини для виробництва продукції, здійснення будь-якої господарської діяльності без виходу на ринок)";

доповнити частину другою такого змісту:

"Термін "об'єкт приватизації" вживатиметься в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України "Про приватизацію державного і комунального майна";

2) частину п'яту статті 6 виключити;

3) текст статті 14 викласти в такій редакції:

"З метою запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, підвищення передбачуваності його застосування Антимонопольний комітет України чи адміністративна колегія Антимонопольного комітету України може надавати суб'єктам господарювання на підставі наданої ними інформації висновки у формі рекомендаційних роз'яснень щодо відповідності дій цих суб'єктів господарювання положенням статей 6, 10, 13 цього Закону та статті 15¹ Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції";

4) у статті 22:

частину другу викласти в такій редакції:

"2. Концентрацію визнається:

1) злиття або приєднання суб'єктів господарювання, які не були пов'язані відносинами контролю між собою;

2) набуття одним або декількома суб'єктами господарювання прямого або опосередкованого контролю над цілім або частинами одного або декількох інших суб'єктів господарювання чи іншими активами, зокрема, шляхом:

а) безпосереднього або опосередкованого придбання, набуття у власність в інший спосіб, одержання в управління, оренду, лізинг, концесію чи набуття в інший спосіб права користування активами у вигляді единого

майнового комплексу або структурного підрозділу суб'єкта господарювання, у тому числі придбання активів суб'єкта господарювання, що ліквідується;

б) укладення правочинів щодо придбання прав, які дають змогу визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання розпорядження або виконувати функції органу управління суб'єкта господарювання та/або забезпечувати вирішальний вплив на формування органу управління, на результати голосувань чи прийняття рішень органами суб'єкта господарювання;

в) безпосереднього або опосередкованого придбання, набуття у власність в інший спосіб чи одержання в управління часток (акцій, пайів), що забезпечує можливість чинити вирішальний вплив, у тому числі досягнення чи перевищення 25 або 50 відсотків голосів у вищому органі управління відповідного суб'єкта господарювання;

г) призначення або обрання на посаду керівника, заступника керівника спостережної ради, правління, іншого наглядового чи виконавчого органу суб'єкта господарювання особи, яка вже обіймає одну чи декілька із зазначенних посад в інших суб'єктах господарювання, або створення ситуації, за якої більше половини посад членів спостережної ради, правління, інших наглядових чи виконавчих органів двох чи більше суб'єктів господарювання обіймають одні й ті самі особи;

3) створення двома і більше суб'єктами господарювання суб'єкта господарювання, який самостійно здійснюватиме повнофункціональну господарську діяльність протягом тривалого періоду";

у частині третьї:

пункти 1 і 2 викласти в такій редакції:

"1) створення двома і більше суб'єктами господарювання суб'єкта господарювання, який самостійно не здійснюватиме повнофункціональну господарську діяльність протягом тривалого періоду. Такі дії розглядаються як узгоджені дії відповідно до абзацу другого частини першої статті 5 цього Закону;

2) придбання часток (акцій, пайів) суб'єкта господарювання особою, основним видом діяльності якої є проведення фінансових операцій чи операцій з цінними паперами, якщо таке придбання здійснюється з метою наступного перепродажу часток (акцій, пайів), за умови що зазначена особа не бере участі в голосуванні у вищому органі чи інших органах управління суб'єкта господарювання. У такому разі наступний перепrodаж має бути здійснений суб'єктом господарювання, не пов'язаним відносинами контролю з цією особою, основним видом діяльності якої є проведення фінансових операцій чи операцій з цінними паперами, протягом одного року з дня придбання часток (акцій, пайів). Про таке придбання суб'єкта господарювання, основним видом діяльності якого є проведення фінансових операцій чи операцій з цінними паперами, зобов'язаний повідомити Антимонопольний

комітет України у визначеному ним порядку протягом одного місяця з дня набуття відповідного права на частки (акції, пайі) суб'єкта господарювання.

У разі неможливості здійснення наступного перепродажу часток (акцій, пайів) протягом одного року з дня їх придбання суб'єкта господарювання, основним видом діяльності якого є проведення фінансових операцій чи операцій з цінними паперами, має право одноразово звернутися до Антимонопольного комітету України з обґрунтovаним клопотанням про неможливість здійснення наступного перепродажу часток (акцій, пайів).

Строк розгляду клопотання про неможливість здійснення наступного перепродажу часток (акцій, пайів) органом Антимонопольного комітету України становить один місяць.

За результатами розгляду клопотання про неможливість здійснення наступного перепродажу часток (акцій, пайів) органом Антимонопольного комітету України приймає рішення про продовження строку перепродажу часток (акцій, пайів) не більше ніж на один рік або про узгоду у продовженні такого строку з відповідним обґрунтuvанням.

Якщо протягом строку розгляду клопотання про неможливість здійснення наступного перепродажу часток (акцій, пайів) органами Антимонопольного комітету України рішення не прийнято, строк перепродажу часток (акцій, пайів) вважається продовженим";

доповнити пунктом 6 такого змісту:

"6) набуття у власність банком активів у вигляді єдиного майнового комплексу, часток (акцій, пайі) суб'єкта господарювання в результаті звернення стягнення на предмет застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження або в результаті набуття у власність банком предмета застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження в інший спосіб, у тому числі в межах процедур банкрутства або виконавчого провадження, за умови що банк та пов'язані з ним відносинами контролю суб'єкти господарювання не братимуть участі в голосуванні у вищому органі чи інших органах управління суб'єкта господарювання, частки (акції, пайі) якого є предметом застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження, та не використовуватимуть активи у вигляді єдиного майнового комплексу, який є предметом застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження для здійснення господарської діяльності протягом усього періоду володіння предметом застави (іпотеки) чи іншим забезпечувальним обтяженням.

У такому разі відчуження предмета застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження має бути здійснено цим банком суб'єктам господарювання, не пов'язаним з ним відносинами контролю, протягом одного року з дня набуття предмета застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження у власність.

Про таке набуття у власність предмета застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження банк зобов'язаний повідомити

Антимонопольний комітет України у визначеному ним порядку протягом одного місяця з дня звернення стягнення на відповідне забезпечувальне обтяження.

У разі неможливості відчуження предмета застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження протягом одного року з дня їх придбання банк має право звернутися до Антимонопольного комітету України з обґрунтovаним клопотанням про неможливість здійснення наступного перепродажу предмета застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження. При цьому термін володіння банком предметом застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження для цілей застосування цієї норми не може перевищувати трохи років з дня звернення стягнення на відповідне забезпечувальне обтяження.

Строк розгляду клопотання про неможливість відчуження предмета застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження органом Антимонопольного комітету України становить один місяць.

За результатами розгляду клопотання орган Антимонопольного комітету України приймає рішення про продовження строку відчуження предмета застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження не більше ніж на два роки або рішення про узгоду у продовженні такого строку з відповідним обґрунтuvанням.

Якщо протягом строку розгляду клопотання про неможливість відчуження предмета застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження органом Антимонопольного комітету України рішення не прийнято, строк відчуження предмета застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження вважається продовженим";

5) статтю 23 після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

"суб'єкти господарювання, які набувають або мають намір набути контролю над об'єктами приватизації, та об'єкти приватизації або органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, які здійснюють управління суб'єктами господарювання, активи (майно), частки (акції, пайі) яких є об'єктом приватизації у процесі приватизації об'єктів державної та комунальної власності".

У зв'язку з цим абзац шостий вважати абзацом сьомим;

6) статтю 24 викласти в такій редакції:

"Стаття 24. Випадки, в яких необхідне одержання дозволу на концентрацію суб'єктів господарювання

1. Концентрація може бути здійснена лише за умови попереднього одержання дозволу Антимонопольного комітету України чи адміністративної

колегії Антимонопольного комітету України в усіх випадках, передбачених частиною другою статті 22 цього Закону, якщо:

1) сукупні вартісні показники усіх учасників концентрації, з урахуванням відносин контролю, у тому числі за кордоном, перевищують суму, еквівалентну 30 мільйонам євро, і при цьому вартісні показники в Україні не менш як у двох учасників концентрації, з урахуванням відносин контролю, перевищують суму, еквівалентну 4 мільйонам євро, у кожного; або

2) вартісні показники в Україні хоча б одного учасника концентрації, з урахуванням відносин контролю, перевищують суму, еквівалентну 8 мільйонам євро, і при цьому обсяг реалізації товарів хоча б одного іншого учасника концентрації, з урахуванням відносин контролю, у тому числі за кордоном, перевищує суму, еквівалентну 150 мільйонам євро.

2. Для цілей розрахунку показників, зазначених у частині першій цієї статті:

вартісними показниками учасника концентрації є більша з таких сум: сукупна вартість активів станом на останній день останнього фінансового року або сукупний обсяг реалізації товарів суб'єкта господарювання за останній фінансовий рік;

еквіваленти сум в євро у національній валюті України визначаються за офіційним валютним курсом, встановленим Національним банком України, що діє в останній день фінансового року.

При розрахунку обсягів реалізації товарів учасників концентрації використовується суспільна сума доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням суми податку на додану вартість, акцизного податку, інших податків та зборів, базової для оподаткування в яких є оборот, за останній фінансовий звітний рік, що передував поданню заяви.

3. При розрахунку вартісні показники учасників концентрації у випадках, які об'єкт набуття контролю (з урахуванням підконтрольних йому юридичних осіб) безпосередньо або опосередковано не має активів і при цьому не здійснюють господарську діяльність на території України протягом останніх двох фінансових років та у поточному році, не враховуються вартісні показники суб'єктів господарювання та частин суб'єктів господарювання (незалежно від наявності у них частин статусу юридичної особи), відносин контролю з якими припиняються внаслідок концентрації.

4. Для цілей розрахунку вартісні показники учасників концентрації сукупність правочинів, передбачених пунктом 2 частини другої статті 22 цього Закону, вчинених протягом двох років між одними і тими самими суб'єктами господарювання, які впливають або можуть вплинути на умови оброту товарів на одному і тому самому ринку та суміжних з ним ринках, вважаються однією концентрацією суб'єктів господарювання на дату вчинення останнього правочину.

5. Якщо учасниками концентрації є банки, для розрахунку вартості активів та обсягів реалізації банку використовується десята частина вартості його активів. У разі якщо учасниками концентрації є страховики, для розрахунку вартості страховика використовується сума нетто-активів, а для розрахунку обсягів реалізації товарів – сума доходів ві

20) статтю 41 після частини першої доповнити шістьма новими частинами такого змісту:

"2. Докази мають право надавати особи, які беруть участь у справі.

3. Під час розгляду справи орган Аntimonopolного комітету України, голова територіального відділення Аntimonopolного комітету України, уповноважені ними працівники Аntimonopolного комітету України, його територіального відділення збирають докази шляхом вчинення процесуальних дій, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції, а також отримують докази від інших органів влади.

4. Письмовими доказами є документи (крім електронних документів) на паперових носіях, інші види документів, засвідчені належним чином їх копії або вітальні з них, що містять відомості про обставини, які мають значення для справи. Письмовими доказами можуть бути, зокрема, акти, нотатки, листування, телеграми, телефонограми, ілюстрації (карти, діаграми, органіграми, рисунки, схеми тощо). Копії документів вважаються засвідченими належним чином, якщо їх засвідчено в порядку, встановленому законодавством.

5. Електронними доказами є інформація в електронній (цифровій) формі, що містить дані про обставини, які мають значення для справи, зокрема електронні документи (у тому числі текстові документи, графічніображення, плани, фотографії, відео- та звукозаписи тощо), веб-сайти (веб-сторінки), текстові, мультимедійні та голосові повідомлення, метадані, банки (бази) даних та інші дані в електронній формі. Такі дані можуть зберігатися, зокрема, на портативних пристроях (картах пам'яті, кінцевому (термінальному) обладнанні тощо), серверах, системах резервного копіювання в інших місцях збереження даних в електронній формі (у тому числі в мережі Інтернет).

6. Речовими доказами є предмети матеріального світу, властивості, наявність чи місце виявлення яких свідчать про обставини, які мають значення для справи, а також магнітні, електронні та інші матеріальні носії інформації, що містять аудіовізуальну інформацію про такі обставини.

7. Під час здійснення дій, пов'язаних із розглядом справи, орган Аntimonopolного комітету України, голова територіального відділення Аntimonopolного комітету України, його територіального відділення мають право вести фотозйомку, аудіо- чи відеозапис, фіксацію за допомогою інших технічних чи програмно-технічних засобів (за наявності технічної можливості)".

У зв'язку з цим частини другу і третю вважати відповідно частинами восьмою і дев'ятою;

21) у статті 44:

абзаці перший і другий частини першої викласти в такій редакції:

"1. Вилучення письмових та речових доказів, зокрема документів, предметів чи інших носіїв інформації, що можуть свідчити про ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції чи бути доказами чи джерелом доказів у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проводиться на підставі судового рішення гospodарського суду за наявності хоча б однієї з таких обставин:

докази не було надано і є достатні підстави вважати, що документи, предмети чи інші носії інформації знаходяться у певному місці";

частини третю – п'яту і сьому викласти в такій редакції:

"3. Якщо вилучення письмових доказів ускладнено, наприклад через їх численність або внаслідок того, що лише частина з них містять відомості про обставини, які мають значення для встановлення ознак порушення або для справи, уповноважені працівники Аntimonopolного комітету України чи його територіальних відділень можуть отримувати витяги з них, засвідчені належним чином, який належать документи.

У разі якщо державному уповноваженому Аntimonopolному комітету України, голові територіального відділення Аntimonopolного комітету України, уповноваженим ними працівникам Аntimonopolного комітету України або його територіального відділення, які мають повноваження на вчинення відповідних процесуальних дій, передбачених цим Законом, відмовляють у доступі до прямішенної, іншого володіння чи іншого місця зберігання носіїв інформації або створюють інші перешкоди і при цьому є достатні підстави вважати, що у таких прямішенноях, іншому володінні або іншому місці зберігання носіїв інформації можуть зберігатися предмети, документи чи інші носії інформації, які можуть свідчити про ознаки порушення чи бути доказами у справі, уповноважені працівники Аntimonopolного комітету України, його територіального відділення мають право опечатати таке прямішенні чи інше місце зберігання носіїв інформації з метою забезпечення збереження доказів на період та в обсязі, необхідних для проведення перевірки на підставі судового рішення гospodарського суду. Строк, на який опечатується прямішенні, інше володіння чи інше місце зберігання носіїв інформації, визначається судовим рішенням гospodарського суду.

Про опечатування прямішенної, іншого володіння чи іншого місця зберігання носіїв інформації складається протокол, у якому зазначається, яке прямішенні, інше володіння чи інше місце зберігання носіїв інформації опечатується та на який строк, а також зазначаються підстави, які дають змогу вважати, що у такому прямішенні, іншому володінні чи іншому місці зберігання носіїв інформації зберігаються предмети, документи чи інші носії

інформації, які можуть свідчити про ознаки порушення чи бути доказами у справі.

Копія протоколу про опечатування прямішенної, іншого володіння чи іншого місця зберігання носіїв інформації надається присутньому адвокату, представнику об'єкта перевірки, прямішенні, іншому володіння чи іншому місцю зберігання носіїв інформації якого опечатано. У разі відсутності зазначеніх осіб копія протоколу надсилається поштою не пізніше наступного дня після закінчення перевірки.

Працівники об'єкта перевірки зобов'язані забезпечити недоторканність опечатаного прямішенної, іншого володіння чи іншого місця зберігання носіїв інформації чи цілісності печаток до закінчення строку, зазначеного на протоколі про опечатування. Доступ будь-яких осіб без участі уповноважених працівників Аntimonopolного комітету України, його територіального відділення, які проводять перевірку, до опечатаного прямішенної, іншого володіння чи іншого місця зберігання носіїв інформації забороняється і має наслідком відповідальність, встановлену законом.

За клопотанням осіб, у яких вилучено оригінали письмових доказів, такі докази можуть бути повернуті після закінчення строку оскарження відповідного рішення органу Аntimonopolного комітету України до гospodарського суду. В Аntimonopolному комітету України, територіальному відділенні Аntimonopolного комітету України залишається копія письмового доказу, засвідчена належним чином особою, якій повертається оригінал.

В окремих випадках речові докази після їх огляду та дослідження відповідним органом Аntimonopolного комітету України можуть бути повернуті за клопотанням осіб, від яких вони були одержані, до вирішення питання про початок розгляду справи та/або закінчення розгляду справи, якщо задоволення такого клопотання не перешкоджає вирішенню питання по суті.

За наявності обґрунтованого клопотання об'єкта перевірки органи Аntimonopolного комітету України можуть прийняти рішення про розподілування (ропечатування) прямішенної (іншого володіння), системи електронних комунікацій чи місця зберігання інформації об'єкта перевірки працівниками Аntimonopolного комітету України, його територіального відділення до строку, визначеного у відповідному протоколі.

4. У разі якщо вилучені докази неможливо, державний уповноважений, голова територіального відділення Аntimonopolного комітету України чи уповноважені ними працівники Аntimonopolного комітету України, його територіального відділення накладають арешт на майно, предмети, документи, інші носії інформації, які можуть свідчити про ознаки порушення чи бути доказами у справі, у порядку, встановленому Аntimonopolним комітетом України відповідно до цього Закону.

Арешт накладається на підставі судового рішення гospodарського суду на докази, які внаслідок своєї технічної будови чи інших властивостей не підлягають транспортуванню або транспортування яких може бути ускладнено, а також якщо їх вилучення неможливе або недоцільне з інших причин.

Накладення арешту на докази полягає у проведенні їх опису та оголошенні заборони розпорядження ними, а за потреби - в обмеженні права користування ними. Види, обсяги і строк опломбування (опечатування), вилучення, арешту встановлюються судовим рішенням гospodарського суду в кожному конкретному випадку з урахуванням властивостей майна, його значення для діяльності суб'єкта господарювання, об'єднання, органу влади, органу місцевого самоврядування, органу адміністративно-гospodарського управління та контролю, який перевіряється, необхідності його використання та інших обставин.

Порушення заборони розпорядження або користування майном, предметами, документами, іншими носіями інформації, на які накладено арешт, має наслідком відповідальність, встановлену законом.

5. Вилучення чи накладення арешту на майно, предмети, документи, інші носії інформації здійснюється у робочий час в період з 8 години до 18 години у приміщеннях суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-гospodарського управління та контролю, на робочих місцях працівників, на підставі судового рішення гospodарського суду.

Час проведення зазначених дій може бути продовжений у разі необхідності завершення їх здійснення процесуальних дій у повному обсязі, якщо затримка у проведенні таких дій або їх незавершення може привести до втрати доказів, але не пізніше 21 години.

Проведення зазначених дій з 21 години до 7 годин або у святкові, неробочі і вихідні дні не допускається.

Вилучення чи накладення арешту на майно, предмети, документи, інші носії інформації проводиться за умови фіксації таких дій засобами аудіо- чи відеозапису та у присутності не менше ніж двох уповноважених працівників Аntimonopolного комітету України або його територіального відділення.

Вилучення чи накладення арешту на майно, предмети, документи, інші носії інформації здійснюється у робочий час в період з 8 години до 18 години у приміщеннях суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-гospodарського управління та контролю, на робочих місцях працівників, на підставі судового рішення гospodарського суду.

Про вилучення чи накладення арешту на майно, предмети, документи, інші носії інформації здійснюється за умови фіксації таких дій засобами аудіо- чи відеозапису та у присутності не менше ніж двох уповноважених працівників Аntimonopolного комітету України або його територіального відділення.

6. Речовими доказами є предмети матеріального світу, властивості, наявність чи місце виявлення яких свідчать про обставини, які мають значення для справи, зокрема електронні документи (у тому числі текстові документи, графічніображення, плани, фотографії, відео- та звукозаписи тощо), веб-сайти (веб-сторінки), текстові, мультимедійні та голосові повідомлення, метадані, банки (бази) даних та інші дані в електронній формі. Такі дані можуть зберігатися, зокрема, на портативних пристроях (картах пам'яті, кінцевому (термінальному) обладнанні тощо), серверах, системах резервного копіювання в інших місцях збереження даних в електронній формі (у тому числі в мережі Інтернет).

7. Речовими доказами є предмети матеріального світу, властивості, наявність чи місце виявлення яких свідчать про обставини, які мають значення для справи, зокрема електронні документи (у тому числі текстові документи, графічніображення, плани, фотографії, відео- та звукозаписи тощо), веб-сайти (веб-сторінки), текстові, мультимедійні та голосові повідомлення, метадані, банки (бази) даних та інші дані в електронній формі. Такі дані можуть зберігатися, зокрема, на портативних пристроях (картах пам'яті, кінцевому (термінальному) обладнанні тощо), серверах, системах резервного копіювання в інших місцях збереження даних в електронній формі (у тому числі в мережі Інтернет).

8. Речовими доказами є предмети матеріального світу, властивості, наявність чи місце виявлення яких свідчать про обставини, які мають значення для справи, зокрема електронні документи (у тому числі текстові документи, графічніображення, плани, фотографії, відео- та звукозаписи тощо), веб-сайти (веб-сторінки), текстові, мультимедійні та голосові повідомлення, метадані, банки (бази) даних та інші дані в електронній формі. Такі дані можуть зберігатися, зокрема, на портативних пристроях (картах пам'яті, кінцевому (термінальному) обладнанні тощо), серверах, системах резервного копіювання в інших місцях збереження даних в електронній формі (у тому числі в мережі Інтернет).

9. Речовими доказами є предмети матеріального світу, властивості, наявність чи місце виявлення яких свідчать про обставини, які мають значення для справи, зокрема електронні документи (у тому числі текстові документи, графічніображення, плани, фотографії, відео- та звукозаписи тощо), веб-сайти (веб-сторінки), текстові, мультимедійні та голосові повідомлення, метадані, банки (бази) даних та інші дані в електронній формі. Такі дані можуть зберігатися, зокрема, на портативних пристроях (картах пам'яті, кінцевому (термінальному) обладнанні тощо), серверах, системах резервного копіювання в інших місцях збереження даних в електронній формі (у тому числі в мережі Інтернет).

10. Речовими доказами є предмети матеріального світу, властивості, наявність чи місце виявлення яких свідчать про обставини, які мають значення для справи, зокрема електронні документи (у тому числі текстові документи, графічніображення, плани, фотографії, відео- та звукозаписи тощо), веб-сайти (веб-сторінки), текстові, мультимедійні та голосові повідомлення, метадані, банки (бази) даних та інші дані в електронній формі. Такі дані можуть зберігатися, зокрема, на портативних пристроях (картах пам'яті, кінцевому (термінальному) обладнанні тощо), серверах, системах резервного копіювання в інших місцях збереження даних в електронній формі (у тому числі в мережі Інтернет).

11. Речовими доказами є предмети матеріального світу, в

9. У разі незгоди з висновками перевірки чи фактами та даними, викладеними в акті про проведення перевірки, суб'єкт господарювання, об'єднання, орган влади, орган місцевого самоврядування, орган адміністративно-господарського управління та контролю має право подати свої заперечення та пояснення протягом 10 робочих днів з дня отримання акта.

10. Фотографії, аудіо- та відеозаписи, що фіксують процес проведення перевірки, додаються до акта про проведення перевірки і є його невід'ємною частиною.

11. Матеріали, докази, інформація, зібрани або вилучені під час проведення перевірки, можуть використовуватися органами Антимонопольного комітету України для встановлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції та/або розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, в рамках якої проводилася перевірка";

23) текст статті 45 викласти в такій редакції:

"Для забезпечення проведення розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема виконання дій, передбачених статтею 44 цього Закону, органи Національної поліції, інші правоохоронні органи, податкові та митні органи, а також інші державні органи, що здійснюють державний контроль за дотриманням законодавства юридичними та фізичними особами, у визначеному законодавством порядку взаємодіють з Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями шляхом повідомлення про фактичні обставини, що свідчать або можуть свідчити про ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції";

24) статтю 46 доповнити частиною четвертою такого змісту:

"4. Органи Антимонопольного комітету України оприлюднюють рекомендації суб'єктам господарювання, об'єднанням, органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю на офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України протягом 10 робочих днів з дня їх надання. Рекомендації підлягають оприлюдненню в повному обсязі, крім інформації з обмеженням доступом. Інформація з обмеженим доступом має бути виключена, зачорнена або змінена в інший спосіб, що забезпечує достатній її захист та водночас повноту обґрунтування органом Антимонопольного комітету України наданих рекомендацій";

25) доповнити статтю 46¹ такого змісту:

"Стаття 46¹. Врегулювання у справах про антиконкурентні узгоджені дії та зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

1. До суб'єкта господарювання, який вчинив порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних узгоджених дій (крім порушення, передбачених пунктом 4 частини другої статті 6 цього Закону) або зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, може застосовуватися процедура врегулювання у справі.

При цьому учасника антиконкурентних узгоджених дій одночасно може бути звільнено від відповідальності у порядку, передбаченому статтею 52¹ цього Закону.

2. З метою застосування процедури врегулювання у справі відповідач до направлення попередніх висновків у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції подає заяву до Антимонопольного комітету України.

3. Врегулювання здійснюється шляхом підписання угоди про врегулювання справи між органом Антимонопольного комітету України, до повноважень якого належить прийняття рішення у справі, та відповідачем у порядку, визначеному Антимонопольним комітетом України відповідно до цього Закону.

4. Процедура врегулювання у справі вважається розпочатою, якщо орган Антимонопольного комітету України письмово повідомив відповідача про надання згоди на застосування процедури врегулювання у справі.

5. Орган Антимонопольного комітету України має право ознайомити відповідача з певними доказами у справі.

6. Інформація, одержана Антимонопольним комітетом України під час застосування процедури врегулювання, є службовою інформацією. Орган Антимонопольного комітету України може розкривати інформацію про хід та зміст переговорів щодо врегулювання у справі виключно за згодою відповідача.

7. Істотними угодами угоди про врегулювання справи є:

1) визнання відповідачем факту вчинення порушення, що є предметом розгляду у справі;

2) обставин порушення, визнані відповідачем;

3) припинення порушення;

4) пропозиції та гарантії відповідача щодо усунення причин виникнення таких порушень і умов, що сприяють їх виникненню (за наявності), а також щодо усунення наслідків порушення (за наявності);

5) зменшення штрафу на 15 відсотків порівняно з розміром штрафу, визначенним при прийнятті рішення, передбаченого абзацами другим і сьомим частини першої статті 48 цього Закону.

Угода про врегулювання справи може містити також інші умови та зобов'язання, щодо яких відповідач та орган Антимонопольного комітету України досigli згоди.

8. Угода про врегулювання справи, укладена між органом Антимонопольного комітету України та відповідачем, є підставою для прийняття органом Антимонопольного комітету України рішення у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції щодо цього Закону відповідно до умов зазначененої угоди.

9. Орган Антимонопольного комітету України припиняє процедуру врегулювання у справі у разі, якщо:

1) з відповідачем не досягнуто згоди щодо питань, визначених частиною сьомою цієї статті;

2) відповідач не надіслав підписану ним угоду про врегулювання справи до органу Антимонопольного комітету України.

Орган Антимонопольного комітету України письмово повідомляє відповідачу про припинення процедури врегулювання у справі.

10. У разі недосягнення згоди щодо істотних умов угоди про врегулювання справи відповідач на участь у процедурі врегулювання у справі, надані відповідачем пояснення під час переговорів щодо процедури врегулювання у справі не можуть вважатися визнаними відповідачем факту вчинення порушення та використовуватися як докази вчинення порушення.

11. Процедура врегулювання у справі не може бути застосована, якщо порушення не могло і не може бути припинено, а його причини та наслідки не могли і не можуть бути усунуті діями відповідача.

12. Процедура врегулювання у справі не застосовується до суб'єкта господарювання, якщо справа про вчинення цим антиконкурентних узгоджених дій або зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку розпочата протягом п'яти років з дня прийняття його до відповідальності за таке саме порушення, вчинене раніше";

26) статтю 47 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"5. Органи Антимонопольного комітету України оприлюднюють попередні рішення на офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України протягом 10 робочих днів з дня їх прийняття. Попередні рішення підлягають оприлюдненню в повному обсязі, крім інформації з обмеженням доступом. Інформація з обмеженим доступом має бути виключена, зачорнена або змінена в інший спосіб, що забезпечує достатній її захист та водночас повноту обґрунтування органом Антимонопольного комітету України прийнятого рішення";

27) доповнити статтею 48¹ такого змісту:

"Стаття 48¹. Державний реєстр суб'єктів господарювання, притягнутих до відповідальності за вчинення порушення у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів, конкурсів, гейтів

1. Антимонопольний комітет України для цілей Закону України "Про публічні закупівлі" створює, веде та оприлюднює єдиний відкритий Державний реєстр суб'єктів господарювання, яких притягнуто до відповідальності за вчинення порушення, передбаченою пунктом 4 частини другої статті 6, пунктом 1 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів, конкурсів, гейтів

Порядок ведення і доступу до Державного реєстру визначається нормативно-правовим актом Антимонопольного комітету України.

2. Доступ до інформації з Державного реєстру є вільним та безоплатним.

3. У Державному реєстрі публікуються, зокрема, такі відомості:

1) реквізити рішення про притягнення до відповідальності за вчинення порушення у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів;

2) найменування органу Антимонопольного комітету України, який прийняв рішення;

3) найменування суб'єктів господарювання, що вчинили такі порушення, їх ідентифікаційні коди";

28) статтю 49 після абзацу шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

"закінчилися строки розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачені статтею 37¹ цього Закону".

У зв'язку з цим абзац сьомий вважати абзацом восьмим;

29) у статті 50:

пункт 10 викласти в такій редакції:

"10) недотримання умов, передбачених пунктами 2, 5 та 6 частини третьої статті 22 цього Закону";

доповнити пунктом 21 такого змісту:

"21) розпломбування (розпечатування) приміщень, систем електронних комунікацій, інших володінь чи місць зберігання інформації, опломбованих

(опечатаних) працівниками Антимонопольного комітету України, його територіального відділення";

30) у статті 52:

абзац сьомий частини другої після цифри "13–18" доповнити цифрами "21";

частину третю доповнити словами "та на яких накладається штраф відповідно до частини четвертої цієї статті";

частину четверту викласти в такій редакції:

"4. У разі якщо декілька юридичних та/або фізичних осіб – суб'єкти господарювання, які входять до групи, що визнається суб'єктом господарювання, вчинили діяння (дії, бездільність), які привели до порушення законодавства про захист економічної конкуренції зазначенним суб'єктом господарювання, та/або мають права, без яких вчинення порушення було б неможливим, та/або отримали чи можуть отримати переваги у конкуренції або інші видоти (зокрема можливість здійснювати вплив на діяльність інших юридичних та/або фізичних осіб – суб'єктів господарювання,одержувати частину їхнього прибутку), штраф накладається на суб'єкта господарювання в особі цих юридичних та/або фізичних осіб.

Обов'язок сплати штрафу, накладеного на цих юридичних та/або фізичних осіб – суб'єктив господарювання, є солідарним";

в абзаці першому частини п'ятої слова "абзацом четвертим" замінити словами "абзацом сьомим";

доповнити частину восьмою такого змісту:

"8. Порядок визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, встановлюється нормативно-правовим актом Антимонопольного комітету України,

31) доповнити статтею 52¹ такого змісту:

"Стаття 52¹. Підстави та порядок звільнення від відповідальності учасників антиконкурентних узгоджених дій

1. Особи, які вчинили антиконкурентні узгоджені дії, передбачені статтею 6 цього Закону, можуть бути звільнені від відповідальності повністю або частково у порядку, встановленому цим Законом та нормативно-правовими актами Антимонопольного комітету України.

2. Звільнення від відповідальності може бути застосовано до особи, яка вчинила антиконкурентні узгоджені дії та подала до Антимонопольного комітету України заяву про звільнення від відповідальності до частини третьої статті 52¹ цього Закону, відповідно:

1) його прямим покупцям або постачальникам;

2) іншим особам, яким заподіяно школу, лише якщо відшкодування школи не може бути отримано від інших суб'єктів господарювання – відповідачів у тій самій справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції";

3) у статті 56:

частину другу і третю викласти в такій редакції:

"2. Рішення та розпорядження органів Антимонопольного комітету України, голови його територіальних відділень є обов'язков

Антимонопольного комітету України вносить до наказу про примусове виконання рішення органу Антимонопольного комітету України, прийнятого за результатами розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, у тому числі про стягнення штрафу, зміни, які є невід'ємною частиною виконавчого документа".

У зв'язку з цим частину восьму – десяту вважати відповідно частинами тринадцятою – п'ятнадцятою;

частину тринадцяту викласти в такій редакції:

"13. Протягом п'яти днів з дня сплати штрафу та пені суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати відповідно до Антимонопольного комітету України або його територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу, пені";

доповнити частину шістнадцятою такого змісту:

"16. Якщо стягнення з особи штрафу, накладеного органом Антимонопольного комітету України, неможливе внаслідок припинення такої особи, доведення до банкрутства або недостатності майна з вини її засновників (учасників, акціонерів), які мають право надавати обов'язкові для відповідача вказівки, у такому разі правонаступники такої особи, засновники (учасники, акціонери), що входять до групи, яка визнається суб'єктом господарювання відповідно до статті 1 цього Закону і до якої на момент вчинення правопорушення входила така особа, на яку органом Антимонопольного комітету України було накладено штраф, солідарно несуть субсидіарну відповідальність щодо сплати штрафу, накладеного органом Антимонопольного комітету України";

34) у статті 58:

частину першу після абзацу п'ятого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"невиконання суб'єктом господарювання умов угоди про врегулювання справи щодо припинення порушення та усунення причин його виникнення, усунення наслідків порушення;

якщо угода про врегулювання справи порушує публічний порядок".

У зв'язку з цим абзаци шостий і сьомий вважати відповідно абзацами восьмим і дев'ятим;

частину другу викласти в такій редакції:

"2. Перегляд рішень у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, у заявах, справах про узгоджені дії, концентрацію допускається у випадках, передбачених:

абзацами другим, третім і шостим частини першої цієї статті, – протягом п'яти років з дня прийняття відповідного рішення;

абзацами четвертим і п'ятим частини першої цієї статті, – протягом періоду дії відповідного рішення;

абзацом восьмим частини першої цієї статті, – протягом трьох років з дня прийняття відповідного рішення, якщо інше не встановлено законом.

За результатами перегляду рішення з підстав, передбачених абзацом шостим частини першої цієї статті, орган Антимонопольного комітету України змінює своє рішення в частині розміру штрафу";

35) абзац п'ятого частини першої статті 59 викласти в такій редакції:

"заборона концентрації, узгоджених дій відповідно до Закону України "Про санкції";

36) частину першу і другу статті 60 викласти в такій редакції:

"1. Заявник, відповідач, третя особа мають право повітію або частково оскаржити рішення, розпорядження органу Антимонопольного комітету України, передбачені статтями 36 і 48 цього Закону, до гospодарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення, розпорядження. Зазначений строк не підлягає поновленню.

2. Рішення, розпорядження Антимонопольного комітету України, адміністративної колегії Антимонопольного комітету України, державного управління Антимонопольного комітету України, передбачені частиною першою цієї статті, оскаржуються до гospодарського суду міста Києва. Рішення адміністративної колегії територіального відділення Антимонопольного комітету України оскаржуються до гospодарського суду Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя".

7. у Законі України "Про доступ до судових рішень" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 15, ст. 128 із наступними змінами):

1) абзац першої частини другої статті 2 викласти в такій редакції:

"2. Судові рішення є відкритими та підлягають оприлюдненню в електронній формі не пізніше наступного дня після їх виготовлення і підписання, крім ухвал про арешт майна та тимчасовий доступ до речей та документів у кримінальних провадженнях, ухвал гospодарського суду про надання дозволу органам Антимонопольного комітету України на проведення перевірки суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-гospодарського управління та контролю та/або вчинення передбачених законодавством про захист економічної конкуренції процесуальних дій у вигляді проведення огляду, накладення арешту, опломбування (опечатування), вилучення, які підлягають оприлюдненню не раніше дня їх звернення до виконання. Судові рішення також можуть публікуватися в друкованих виданнях із додержанням вимог цього Закону";

2) абзац другої частини четвертої статті 4 викласти в такій редакції:

"Загальний доступ до ухвал про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи, про відмову у задоволенні клопотання про обшук житла чи іншого володіння особи, про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії, про відмову у задоволенні клопотання про проведення негласної слідчої (розшукової) дії, ухвал гospодарського суду про надання дозволу органам Антимонопольного комітету України на проведення перевірки суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-гospодарського управління та контролю та/або вчинення передбачених законодавством про захист економічної конкуренції процесуальних дій у вигляді проведення огляду, накладення арешту, опломбування (опечатування), вилучення забезпечується через один рік після внесення таких ухвал до Реестру".

8. частину третю статті 4 Закону України "Про санкції" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 40, ст. 2018; 2018 р., № 1, ст. 2) викласти в такій редакції:

"3. У разі якщо на дії, вчинення яких потребує одержання дозволу органів Антимонопольного комітету України на узгоджені дії, концентрацію, поширяються спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції), передбачені частиною першою цієї статті, такі узгоджені дії, концентрація забороняються, дозвіл на їх здійснення органами Антимонопольного комітету України не надається".

9. частину першу статті 23 Закону України "Про Національну поліцію" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 40-41, ст. 379 із наступними змінами) доповнити пунктом 47¹ такого змісту:

"47¹) у разі перешкоджання працівникам Антимонопольного комітету України у виконанні ними повноважень, передбачених пунктами 4, 5 і 7 частини першої статті 7 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", вживає заходів, передбачених цим Законом (у разі зачуття)".

10. У Законі України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 2, ст. 17 із наступними змінами):

1) абзац другий частини сьомої статті 11 після слова "корупції" доповнити словами "та Антимонопольному комітету України";

2) статтю 30 доповнити частиною восьмою такого змісту:

"8. Комітет реєстраційних справ або копії документів з реєстраційних справ надаються Антимонопольному комітету України, його територіальному відділенню на їхню обґрутовану письмову вимогу, направлену у зв'язку з розглядом справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, у встановлений органом Антимонопольного комітету України, головою його територіального відділення строк".

11. Пункт 7 частини першої статті 3 Закону України "Про виконавче провадження" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 30, ст. 542) викласти в такій редакції:

"7) рішень інших державних органів, рішень Національного банку України, наказів Голови Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України або осіб, які виконують їхні обов'язки, що законом визнані виконавчими документами".

12. У пункті 2 частини другої статті 1 Закону України "Про адміністративну процедуру" від 17 лютого 2022 року № 2073-IX слова "(крім справ про надання дозволів та висновків на узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання)" виключити.

ІІ. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2024 року, крім пунктів 4 і 5 цього розділу, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Установити, що:

рішення органів Антимонопольного комітету України, прийняті до дня набрання чинності цим Законом, підлягають виконанню відповідно до законодавства, яке діяло на момент прийняття рішення;

3. Установити, що:

заяви про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання, заяви про надання висновків відповідно до статей 14 і 29 Закону України "Про захист економічної конкуренції", заяви та подання про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, які подані та розглянуті якісно не закінчено до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом;

справи про узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання, справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом;

3. Установити, що до порядку підготовки та прийняття нормативно-правових актів Антимонопольного комітету України, що приймаються на виконання вимог цього Закону, не застосовуються вимоги Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері гospодарської діяльності". Проекти таких нормативно-правових актів обов'язково оприлюднюються не пізніше ніж за 15 календарних днів до дати їх розгляду з метою прийняття. З питань прийняття таких нормативно-правових актів у встановленому законодавством порядку проводяться консультації з громадськістю.

3. Установити, що до порядку підготовки та прийняття нормативно-правових актів Антимонопольного комітету України, що приймаються на виконання вимог цього Закону, не застосовуються вимоги Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері гospодарської діяльності". Проекти таких нормативно-правових актів обов'язково оприлюднюються не пізніше ніж за 15 календарних днів до дати їх розгляду з метою прийняття. З питань прийняття таких нормативно-правових актів у встановленому законодавством порядку проводяться консультації з громадськістю.

4. Кабінету Міністрів України до дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації положень цього Закону;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

5. Національному банку України, іншим органам державної влади до дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

6. Установити, що до діїв законів України щодо негайного відновлення розгляду справ стосовно дисциплінарної відповідальності суддів", здійснюються в розумні строки, але не довше ніж протягом шести місяців з дня отримання такої скарги діопвідачем, визначенім автоматизованою системою розподілу справ для її попередньої перевірки";

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо негайного відновлення розгляду справ стосовно дисциплінарної відповідальності суддів

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести зміни до таких законів України:

1) у Законі України "Про Вищу раду правосуддя" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 7-8, ст. 50 із наступними змінами):

частини другу і третю статті 42 викласти в такій редакції:

"2. Дисциплінарні провадження щодо суддів здійснюють Дисциплінарні палати Вищої ради правосуддя.

Дисциплінарні провадження розпочинаються після отримання Вищою радою правосуддя скарги щодо дисциплінарного проступку судді, з повідомленням про вчинення дисциплінарного проступку суддю (дисциплінарної скарги), поданої відповідно до Закону України "Про судоустроїсть та

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державні резерви

Цей Закон визначає правові, організаційні та фінансово-економічні засади формування, розміщення, зберігання, переміщення, поставки, резервування, освіження, відпуску матеріальних цінностей державних резервів, а також створення та функціонування Єдиного реєстру державних резервів.

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) відповідальне зберігання державного матеріального резерву – послуга із зберігання з дотриманням необхідних умов для забезпечення належної якості відповідної кількості закладених до державних резервів матеріальних цінностей у суб'єктів господарювання незалежно від форми власності (резидентів та нерезидентів), у тому числі поза межами території України, відповідно до порядку та умов, визначених цим Законом та договором;

2) відповідальне зберігання мобілізаційного резерву – зберігання з дотриманням необхідних умов для забезпечення належної якості відповідної кількості закладених до державних резервів матеріальних цінностей у суб'єктів господарювання, які залучаються до виконання мобілізаційних завдань (замовлень);

3) відповідальні зберігачі – суб'єкти господарювання незалежно від форми власності (резиденти та нерезиденти), які надають послуги з відповідального зберігання, у тому числі поза межами території України, відповідно до порядку та умов, визначених цим Законом та договором;

4) відпуск матеріальних цінностей державних резервів – реалізація чи безоплатна передача матеріальних цінностей державних резервів визначеному одержувачу (споживачу) або їх продаж на електронному аукціоні, що проводиться в електронній торговій системі (ETC), у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

5) державний матеріальний резерв – запас матеріальних цінностей, що складається із запасів сировинних, паливно-енергетичних, матеріально-технічних ресурсів, промислових і продовольчих товарів, лікарських засобів та медичних виробів, призначених для використання у мирний час, а також в особливий період;

6) державні резерви – особливі державні запаси матеріальних цінностей, призначенні для цільового використання в порядку, встановленому цим Законом;

7) Сдинний реєстр державних резервів (далі – Реєстр резервів) – єдина державна інформаційно-комунікаційна система, яка містить відомості про запаси матеріальних цінностей державних резервів та забезпечує їх облік, узагальнення і формування звітності;

8) закладення матеріальних цінностей до державних резервів – прийняття матеріальних цінностей для зберігання в державних резервах;

9) зберігання державних резервів – забезпечення збереження з дотриманням відповідних умов для забезпечення належної якості відповідної кількості закладених до державних резервів матеріальних цінностей до прийняття в установленому порядку рішення про їх відпуск без надання права користуватися цими цінностями;

10) знищення матеріальних цінностей державних резервів – механічна, фізико-хімічна, біологічна чи інша обробка та розміщення (захоронення) матеріальних цінностей або їх залишкових компонентів у спеціально визначених місцях;

11) мобілізаційний резерв – запас матеріальних цінностей, призначений для забезпечення розгортання в особливий період виробництва військової та іншої промислової продукції, харчових продуктів, ремонту військової техніки та майна, а також розгортання в особливий період робіт з відновлення залізничних та автомобільних шляхів, морських і річкових портів, аеродромів, ліній та інфраструктури електропостачання, комунікаційних мереж, газо-, нафтопродуктопроводів, у тому числі внутрішньопромислових систем енерго- і водопостачання та водовідведення, для організації безперебійної роботи промисловості, транспорту, електронних комунікацій, надання медичної допомоги;

12) недопоставка (неповне закладення) – неповне виконання умов договору поставки, що полягає у поставці матеріальних цінностей для закладення до державних резервів у меншій кількості, ніж передбачено договором;

13) незабезпечення збереження – допущення псування або погіршення якості, невідповідності кількості, перевищення строку зберігання (терміну придатності), знищення, викрадення або самовільне відчуження матеріальних цінностей державних резервів;

14) незнікнуваний запас – мінімальний постійно підтримуваний рівень зберігання матеріальних цінностей у державному матеріальному резерві;

15) номенклатура матеріальних цінностей державного матеріального резерву – перелік найменувань матеріальних цінностей державного матеріального резерву, що підлягають закладенню до державного матеріального резерву, норми їх накопичення, у тому числі незнікнуваний запас;

16) освіження запасів державних резервів – відпуск матеріальних цінностей державних резервів у зв'язку із закінченням строку зберігання (терміну придатності) матеріальних цінностей, тари, упаковки, а також внаслідок виникнення обставин, які можуть привести до псування або погіршення якості продукції до закінчення строку її зберігання, за умови одночасної або наступної поставки і закладення до державних резервів матеріальних цінностей у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

17) освіження без розриву в часі – відпуск матеріальних цінностей державних резервів у зв'язку із закінченням строку зберігання (терміну придатності) матеріальних цінностей, тари, упаковки, а також внаслідок виникнення обставин, які можуть привести до псування або погіршення якості продукції до закінчення строку її зберігання, за умови одночасної поставки і закладення до державних резервів такої самої кількості матеріальних цінностей, які здійснює резервант самостійно відповідно до договору резервування;

18) переміщення матеріальних цінностей державних резервів – перевезення (транспортування) матеріальних цінностей державних резервів з одного місця знаходження до іншого місця відповідального зберігання у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

19) переробка матеріальних цінностей державних резервів – технологічні операції, пов'язані зі зміною фізичних, хімічних чи біологічних властивостей матеріальних цінностей з метою їх підготовки до утилізації або подальшого використання, за умови відповідності їх вимогам законодавства;

20) поповнення – підтримання рівня накопичення запасів державних резервів;

21) поставка – закупівля і доставка матеріальних цінностей з метою їх закладення до державних резервів, а також розміщення у відповідальних зберігачів з оформленням відповідних документів;

22) реалізація – продаж матеріальних цінностей державних резервів визначеному Кабінетом Міністрів України одержувачу (споживачу) або їх продаж на електронному аукціоні, що проводиться в електронній торговій системі (ETC), у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

23) резервант – суб'єкт господарювання незалежно від форми власності (резидент), який відповідає встановленим Кабінетом Міністрів України критеріям щодо можливості виконання функцій резервування та з яким укладено договір резервування, а також іноземна компанія чи організація (нерезидент), яка відповідає встановленим Кабінетом Міністрів України критеріям щодо можливості виконання функцій резервування та з якою укладено відповідний договір згідно з нормами міжнародного права;

24) резервування – формування запасів матеріальних цінностей державного матеріального резерву шляхом їх виснаження центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів, у резервантів, які самостійно забезпечують їх зберігання та освіження без розриву у часі;

25) розбронювання матеріальних цінностей мобілізаційного резерву – відпустка матеріальних цінностей з мобілізаційного резерву без наступного їх повернення;

26) самовільне відчуження – використання чи реалізація відповідальним зберігачем або резервантом матеріальних цінностей державних резервів, що перебувають у нього на відповідальному зберіганні або зарезервовані, без відповідного рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів;

27) стратегічні потреби України – потреби держави в запасах сировинних, матеріально-технічних та продовольчих ресурсів, лікарських засобів та медичних виробів, необхідних для забезпечення національної безпеки, стабілізації економіки та виконання першочергових робіт під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

28) утилізація матеріальних цінностей державних резервів – використання матеріальних цінностей як вторинних матеріальних чи енергетичних ресурсів з дотриманням норм екологічної безпеки;

29) формування державного матеріального резерву – закладення (поповнення) матеріальних цінностей державного матеріального резерву.

2. Для цілей цього Закону терміни "електронний аукціон", "адміністратор електронної торгової системи", "електронна торгова система", "оператор електронного майданчика" вживаються у значеннях, наведених у Законі України "Про приватизацію державного і комунального майна".

5

Інші терміни вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у Податковому кодексі України, законіх України "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах", "Про національну безпеку України", "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію", інших законодавчих актах України.

Стаття 2. Складові державних резервів та їх призначення

1. Державні резерви складаються з державного матеріального резерву та мобілізаційного резерву.

2. Державний матеріальний резерв призначається для:

- 1) забезпечення потреб України в особливий період;
- 2) забезпечення стратегічних потреб України;
- 3) надання гуманітарної допомоги.

3. Мобілізаційний резерв призначається для забезпечення потреб України в особливий період.

Стаття 3. Організаційна система державного матеріального резерву

1. Організаційну систему органів та суб'єктів, які здійснюють формування, зберігання, резервування, освіження, відпуск матеріальних цінностей державного матеріального резерву, становлять:

- 1) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів;
- 2) відповідальні зберігачі;
- 3) резерванті.

2. Охорона підприємств, установ та організацій, що належать до сфері управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів, забезпечується підрозділами органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Пожежна безпека підприємств, установ та організацій, що належать до сфері управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів, забезпечується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

6

Стаття 4. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері державних резервів

1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері державних резервів:

- 1) забезпечує формування державної політики у сфері державних резервів;
- 2) здійснює нормативно-правове регулювання у сфері державних резервів;

3) визначає пріоритетні напрями розвитку у сфері державних резервів;

4) узагальнює практику застосування законодавства у сфері державних резервів, розробляє пропозиції щодо його вдосконалення та вносить на розгляд в установленому порядку проекти законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України;

5) здійснює інші повноваження, визначені цим Законом та іншими законами України.

Стаття 5. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів

1. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів:

- 1) здійснює управління державним матеріальним резервом;

2) здійснює державний нагляд (контроль) за формуванням, зберіганням, освіженням, відпуском державних резервів у порядку, визначеному цим Законом;

3) здійснює методологічне, інформаційно-аналітичне, науково-методичне забезпечення роботи з формуванням, розміщенням, зберіганням, відпуском, переміщенням та освіженням запасів державних резервів;

4) організовує наукові дослідження з питань довготривалого зберігання матеріальних цінностей державних резервів;

5) погоджує пропозиції міністерств, інших центральних органів виконавчої влади щодо створення мобілізаційного резерву та розбронювання матеріальних ц

збереження та захист відомостей, що містяться у Реєстрі резервів, розроблення та забезпечення функціонування програмного забезпечення для моніторингу руху матеріальних цінностей державних резервів.

3. Публічними реєстраторами Реєстру резервів є уповноважені посадові особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів.

Створювачами інформації Реєстру резервів з уповноважені посадові особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів.

Користувачами Реєстру резервів з уповноважені посадові особи органів державної влади, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України. Користування Реєстром резервів є безоплатним.

Користувачі відповідно до закону мають право отримувати інформацію з Реєстру резервів та зобов'язані дотримуватися вимог щодо її захисту відповідно до цього Закону, законів України "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах" та "Про державну таємницю".

4. Об'єктами Реєстру резервів є відомості про норми накопичення, обсяги поставок, закладення, зберігання, освіження, відпуску та списання матеріальних цінностей державних резервів за напрямами, про фактичні запаси матеріальних цінностей, наявність та використання складських і виробничих потужностей відповідальних зберігачів та резервантів.

Порядок ведення Реєстру резервів та надання доступу до нього затверджується Кабінетом Міністрів України. Джерелом інформації Реєстру резервів є інформація, сформована створювачами шляхом подання публічним реєстраторам звітів про наявність матеріальних цінностей державних резервів. Інформація вноситься до Реєстру резервів протягом трьох днів з моменту її надходження до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів.

Витяги та звіти формуються Реєстром резервів автоматично за формами, затвердженими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері державних резервів.

5. Створення і функціонування програмно-технічних засобів Реєстру резервів та реєстрація права власності на них здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України, інших джерел, не заборонених законодавством.

6. Реєстр резервів є державною власністю. Майнові права інтелектуальної власності на комп'ютерну програму, що забезпечує діяльність Реєстру резервів та компіляції даних Реєстру резервів, належать державі в особі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів.

Вилучення будь-яких документів або частин Реєстру резервів не допускається, крім випадків, передбачених законом.

Стаття 9. Номенклатура матеріальних цінностей державних резервів і норми їх накопичення

1. Номенклатура матеріальних цінностей державних резервів, норми їх накопичення, у тому числі рівень незникуваного запасу, порядок їх формування та перегляду затверджуються Кабінетом Міністрів України.

2. Номенклатура матеріальних цінностей державних резервів формується за продовольчим, медичним, технічним, сировинним та енергетичним напрямами.

3. Перегляд номенклатури матеріальних цінностей державного матеріального резерву та норм їх накопичення здійснюється за потреби, але не менше ніж один раз на три роки, а номенклатури матеріальних цінностей мобілізаційного резерву – за потреби.

4. Обсяги щорічних поставок матеріальних цінностей до державного матеріального резерву відповідно до затверджених Кабінетом Міністрів України норм накопичення відповідно до першочергового порядку плануються під час формування замовлень на поставку продукції для державних потреб та забезпечуються відповідними коштами за рахунок Державного бюджету України на відповідний рік з урахуванням накопичених матеріальних цінностей державного матеріального резерву за попередні роки.

5. У разі потреби Кабінет Міністрів України приймає рішення про закупівлю і закладення матеріальних цінностей до державного матеріального резерву понад встановлені норми накопичення для їх цільового використання з визначенням джерел фінансування таких закупівель.

6. Зведені відомості про номенклатуру та норми накопичення, про загальні обсяги поставок, закладення, зберігання, освіження та відпуску, а також про фактичні запаси матеріальних цінностей державних резервів з державною таємницею, розголошення якої тягне за собою відповідальність у встановленому законом порядку.

Стаття 10. Формування державних резервів

1. Замовлення на поставку та закладення (поповнення) матеріальних цінностей державного матеріального резерву здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів.

Порядок формування державних резервів визначається Кабінетом Міністрів України.

Типова форма державного контракту (договору) поставки та закладення матеріальних цінностей до державних резервів затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері державних резервів.

2. Замовниками на постачання (поповнення) матеріальних цінностей до мобілізаційного резерву є центральні та місцеві органи виконавчої влади, яким у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку встановлено мобілізаційні завдання (замовлення).

3. Балансоутримувачем матеріальних цінностей державного матеріального резерву є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів.

Балансоутримувачами матеріальних цінностей мобілізаційного резерву є міністерства, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, яким встановлено мобілізаційні завдання (замовлення).

4. Запаси державних резервів не підлягають відчуженню, у тому числі примусовому, накладенню арешту, притриманню, використанню як застави або в інших випадках, що перешкоджають використанню матеріальних цінностей державних резервів за призначенням.

5. Запаси державних резервів, підприємства, установи та організації, інші об'єкти, які належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади; що реалізує державну політику у сфері державних резервів, а також земельні ділянки, на яких вони розміщені, є державною власністю і не підлягають приватизації або відчуженню в інший спосіб.

6. Мобілізаційні резерви створюються на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форми власності відповідно до завдань, визначених Кабінетом Міністрів України міністерствам, іншим центральним і місцевим органам виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів.

Особливості формування і розміщення мобілізаційного резерву, здійснення поставок, порядок фінансування заходів, закладення і відпуску матеріальних цінностей мобілізаційного резерву, відшкодування витрат з проведення операцій створення, накопичення, подання та проходження звітності про їх рух, порядок освіження та розбронювання матеріальних цінностей мобілізаційного резерву визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 11. Зберігання, розміщення та переміщення державних резервів

1. Запаси матеріальних цінностей державного матеріального резерву розміщаються на підприємствах, в установах та організаціях, які можуть забезпечити відповідальне зберігання матеріальних цінностей державного матеріального резерву.

Запаси матеріальних цінностей державного матеріального резерву, розміщені на відповідальні зберігання та резервування, підлягають обов'язковому страхуванню на випадок втрати, псування, пошкодження, знищенні, у тому числі внаслідок стихійних лих, техногенних катастроф, нещасних випадків, противправних дій третіх осіб.

Номенклатура матеріальних цінностей державного матеріального резерву, що підлягається страхуванню, визначається Кабінетом Міністрів України.

Договір страхування матеріальних цінностей державного матеріального резерву укладається на користь держави відповідальним зберігачем, резервантом із страховиком, якому присвоєно найвищий рейтинг фінансової стійкості (надійності) за Національною рейтинговою шкалою уповноваженим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку рейтинговим агентством.

Для державних підприємств, установ та організацій, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, а також для суб'єктів господарської діяльності незалежно від форми власності, визнаних відповідно до законодавства України суб'єктами господарювання, що займають монопольне (домінуюче) становище на ринку, відповідальні зберігання матеріальних цінностей державного матеріального резерву є обов'язковим.

2. Запаси державного матеріального резерву можуть розміщуватися:

- 1) на відповідальні зберігання у відповідальних зберігачів на підставі укладених договірів відповідального зберігання. Типова форма договору про відповідальні зберігання матеріальних цінностей державного матеріального резерву встановлюється Кабінетом Міністрів України;
- 2) у резервантів (резидентів) на підставі договірів резервування. Типова форма договору резервування з резервантом (резидентом) встановлюється Кабінетом Міністрів України;
3. Запаси державного матеріального резерву можуть розміщуватися поза межами території України у відповідальних зберігачів та/або у резервантів (нерезидентів), які відповідають вимогам, визначенім статтею 6 цього Закону, на підставі відповідних договірів, укладених згідно з нормами міжнародного права.

Запаси державного матеріального резерву не можуть розміщуватися на території іноземної держави, яку відповідно до рішення Верховної Ради України визнано державою-агресором та/або державою-окупантом, або яка своїми діями сприяє збройній агресії проти України, або щодо якої застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції).

Виконання відповідальним зберігачем та/або резервантом (нерезидентом) своїх зобов'язань забезпечується міжнародною банківською гарантією, що надається банком-гарантом, який відповідає критеріям фінансової стійкості згідно з міжнародною системою індикаторів, відповідно до уніфікованих правил для гарантій та інших міжнародних документів, що регулюють питання здійснення операцій за гарантіями, а по вону вартість матеріальних цінностей, що розміщаються на відповідальні зберігання або резервування, та діє протягом усього строку дії відповідного договору.

Перелік видів матеріальних цінностей, розміщення яких дозволяється за межами території України, визначається Кабінетом Міністрів України.

Відповідальні зберігачі та/або резервант (резидент) на першу вимогу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів, зобов'язані надати відповідні документи, забезпечити безперешкодний доступ до місць зберігання державного матеріального резерву, а також забезпечити технічні можливості та сприяти визначенню їх обсягу, складу та якості.

4. Переміщення матеріальних цінностей державного матеріального резерву здійснюється за рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів, у разі виникнення загрози втрати або пошкодження матеріальних цінностей державного матеріального резерву за зверненням відповідальних зберігачів, резервантів.

Рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів, про переміщення матеріальних цінностей державного матеріального резерву погоджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері державних резервів.

Порядок переміщення матеріальних цінностей державного матеріального резерву встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Переміщення матеріальних цінностей мобілізаційного резерву здійснюється за рішенням міністерства, іншого центрального або місцевого органу виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 12. Вимоги щодо якості матеріальних цінностей державних резервів

1. Матеріальні цінності, що постачаються до державних резервів, мають відповісти вимогам, встановленим законодавством щодо безпечної використання та підтвердження відповідними документами, протягом усього строку зберігання.

Стаття 13. Відпуск матеріальних цінностей державних резервів

1. Державні резерви є недоторканними і використовуються за рішенням Кабінету Міністрів України, крім випадків, визначених частинами четвертою та шостою цієї статті.

Про прийняття рішення про відпуск матеріальних цінностей державного матеріального резерву для забезпечення стратегічних потреб держави, для забезпечення потреб держави в особливий період та для надання гуманітарної допомоги Кабінет Міністрів України звітє перед Верховною Радою України.

2. Відпуск матеріальних цінностей державних резервів здійснюється:

розриву в часі відповідно до договорів, укладених згідно з нормами міжнародного права.

4. Освіження матеріальних цінностей мобілізаційного резерву здійснюється балансоутримувачами.

5. У разі прийняття рішення про освіження запасів державних резервів шляхом їх продажу такий продаж здійснюється на електронних аукціонах, що проводяться в ЕТС, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Кошти, отримані внаслідок такої реалізації, спрямовуються на придбання та закладення до державного резерву аналогічних матеріальних цінностей.

Стаття 16. Державний нагляд (контроль) за формуванням, зберіганням, освіженням, відпуском матеріальних цінностей державних резервів

1. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів, здійснює державний нагляд (контроль) за формуванням, зберіганням, освіженням, відпуском матеріальних цінностей державних резервів шляхом проведення планових та позапланових перевірок відповідальних зберігачів, резервантів, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, у тому числі на яких створені мобілізаційні резерви, у порядку, встановленому Законом України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Державний нагляд (контроль) здійснюється посадовими особами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів, у присутності керівника або особи, уповноваженої керівником відповідального зберігача та/або резервanta (резиденту).

Планові та позапланові заходи державного нагляду (контролю) здійснюються за місцем провадження господарської діяльності відповідального зберігача та/або резервanta (резиденту) або його відокремленого підрозділу в будь-який час доби незалежно від правил внутрішнього трудового розпорядку.

Відповідальні зберігачі та/або резерванті (резиденти) на першу вимогу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів, зобов'язані надати відповідні документи, забезпечити безперешкодний доступ до місць зберігання державного матеріального резерву, а також забезпечити технічні можливості та сприяти визначенню їх обсягів, складу та якості.

2. Планові заходи державного нагляду (контролю) здійснюються органом державного нагляду (контролю) за діяльністю відповідального зберігача та/або резервanta (резidenta), яка віднесена:

до високого ступеня ризику, – не частіше одного разу на рік;

до середнього ступеня ризику, – не частіше одного разу на два роки;

до незначного ступеня ризику, – не частіше одного разу на три роки.

3. За виявленими фактами порушення вимог цього Закону відповідальні зберігачі та резерванті несуть відповідальність, передбачену статтею 17 цього Закону.

З дати ознайомлення відповідального зберігача та/або резервanta (резиденту) з актом, складеним за результатами контрольного заходу, відповідальному зберігачу та/або резервantu (резиденту) забороняється вчиняти будь-які правочини, наслідком яких стане зменшення вартості його активів до сумарної вартості матеріальних цінностей державних резервів, які передані йому для зберігання або зарезервовані.

Будь-які правочини, вчинені відповідальним зберігачем та/або резервантом (резидентом) після ознайомлення з актом, складеним за результатами контрольного заходу, вчинення яких приведе або може привести до зменшення вартості його активів до сумарної вартості матеріальних цінностей державних резервів, які передані йому для зберігання або зарезервовані, є недійсними.

4. Міністерства, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим зобов'язані вести окремий облік мобілізаційних резервів та щокварталу подавати до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів, інформацію про кількісні та якісні показники зберігання мобілізаційних резервів, місяця зберігання за формулою, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері державних резервів.

5. Для здійснення контрольних заходів уповноважені особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів, мають право:

1) безперешкодного доступу до приміщень органів державної влади, інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання незалежно від форми власності за службовим посвідченням та направленням, вільного доступу до будівель, споруд, приміщень та місць, у яких зберігаються матеріальні цінності державних резервів, а також до документів та інших матеріалів, необхідних для здійснення контрольних заходів;

2) відповідно до закону вимагати необхідні документи та іншу інформацію, у тому числі з обмеженим доступом, у зв'язку з реалізацією своїх повноважень щодо здійснення контрольних заходів;

3) отримувати в межах своєї компетенції письмові пояснення від посадових осіб та службових осіб органів державної влади, інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання незалежно від форми власності та інших працівників.

Стаття 17. Відповідальність за порушення у сфері державних резервів

1. У разі прострочення поставки матеріальних цінностей до державних резервів постачальник сплачує пеню у розмірі 2 відсотки вартості непоставлених матеріальних цінностей за кожний день прострочення поставки до фактичного виконання зобов'язання з урахуванням непоставленої кількості матеріальних цінностей.

2. У разі непоставки, недопоставки (неповного закладення) матеріальних цінностей до державних резервів постачальник сплачує штраф у розмірі 100 відсотків вартості непоставлених, недопоставлених (незакладених) матеріальних цінностей.

3. У разі поставки до державних резервів матеріальних цінностей, непридатних для тривалого зберігання, некомплектних або таких, що не відповідають умовам договору (контракту) щодо їх якості та асортименту, постачальник сплачує штраф у розмірі 50 відсотків вартості забракованих або таких, що не відповідають умовам договору (контракту), матеріальних цінностей та зобов'язаний протягом одного місяця замінити забраковані матеріальні цінності за власний рахунок.

У разі прийняття для подальшого закладення до державних резервів матеріальних цінностей, непридатних для тривалого зберігання, некомплектних або таких, що не відповідають умовам договору (контракту) щодо їх якості та асортименту, відповідальний зберігач сплачує штраф у розмірі 50 відсотків вартості забракованих або таких, що не відповідають умовам договору (контракту), матеріальних цінностей та зобов'язаний протягом трохи днів повернути забраковані матеріальні цінності постачальнику для їх заміни.

4. У разі поставки до державних резервів немаркованих або неналежно маркованих матеріальних цінностей чи матеріальних цінностей, поставлених у неналежній тарі (пакуванні), за використання засобів пакетування, що не відповідають нормативно-правовим актам, постачальник сплачує штраф у розмірі 50 відсотків вартості забракованих або таких, що не відповідають умовам договору (контракту), матеріальних цінностей та зобов'язаний протягом одного місяця замінити забраковані матеріальні цінності за власний рахунок.

матеріальні цінності, тару (пакування), відновити або виправити маркування за власний рахунок.

У разі прийняття для подальшого закладення до державних резервів немаркованих або неналежно маркованих матеріальних цінностей чи матеріальних цінностей, поставлених у неналежній тарі (пакуванні), за використання засобів пакетування, що не відповідають нормативно-правовим актам, постачальник сплачує штраф у розмірі 50 відсотків вартості забракованих або таких, що не відповідають умовам договору (контракту), матеріальних цінностей та зобов'язаний протягом одного місяця замінити забраковані матеріальні цінності за власний рахунок.

5. У разі виявлення прихованих виробничих дефектів у матеріальних цінностях, поставлених (закладених) до державних резервів незалежно від часу поставки (закладення) матеріальних цінностей до державних резервів і часу виявлення зазначених дефектів та за умови додержання встановлених режимів зберігання зазначених матеріальних цінностей, постачальник сплачує штраф у розмірі 20 відсотків їх вартості та зобов'язаний протягом одного місяця замінити забраковані матеріальні цінності за власний рахунок.

6. У разі якщо матеріальні цінності державних резервів не замінено у строки, передбачені частинами третьою, четвертою і п'ятою цієї статті, вони вважаються такими, що не поставлені та не закладені до державних резервів.

7. У разі необтуртованої дрострокової відмови від відповідального зберігання матеріальних цінностей державного матеріального резерву керівник відповідального зберігача (резидент) несе відповідальність, передбачену законом.

8. У разі порушення правил і умов зберігання, несвоєчасного освіження матеріальних цінностей державного матеріального резерву резерванті (резиденти) сплачують штраф у розмірі 100 відсотків вартості матеріальних цінностей державного матеріального резерву, що яких допущено порушення, виходячи з їх ринкової ціни на день виявлення факту порушення.

9. У разі незабезпечення збереження матеріальних цінностей державних резервів, у тому числі самовільного відмежування, з відповідальними зберігачів стягується штраф у розмірі 100 відсотків вартості зазначених матеріальних цінностей виходячи з їх ринкової ціни на день виявлення факту відсутності (самовільного відмежування), а також пена виходячи з вартості відсутнього їх обсягу за кожний день до повного повернення матеріальних цінностей.

10. У разі виявлення факту відсутності зарезервованих матеріальних цінностей для державного матеріального резерву у резервanta (резидент) він сплачує штраф у розмірі 100 відсотків ринкової ціни відсутніх матеріальних цінностей на день виявлення такого порушення, а також пено виходячи з вартості відсутнього їх обсягу за кожний день до повного повернення матеріальних цінностей.

У разі резервування матеріальних цінностей для державного матеріального резерву, непридатних для тривалого зберігання, некомплектних або таких, що не відповідають умовам договору резервування щодо їх якості

та асортименту, резерванті (резиденти) сплачують штраф у розмірі 50 відсотків вартості забракованих або таких, що не відповідають умовам договору резервування.

У разі резервування матеріальних цінностей для державного матеріального резерву немаркованих або неналежно маркованих матеріальних цінностей чи матеріальних цінностей, зарезервованих у неналежній тарі (пакуванні), використання засобів пакетування, що не відповідають нормативно-правовим актам, резерванті (резиденти) сплачують штраф у розмірі 50 відсотків вартості забракованих або таких, що не відповідають умовам договору резервування.

11. Розмір пені, передбачений частинами першою, другою і десятою цієї статті, обчислюється виходячи із подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла в період, за який сплачується pena.

12. Сплата штрафних санкцій, передбачених цією статтею, не звільняє від виконання зобов'язань за відповідним договором.

13. Рішення про застосування фінансових санкцій у сфері державних резервів приймається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів, є виконавчим документом та має відповідати вимогам Закону України "Про виконавче провадження".

Стаття 18. Оскарження рішень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів

1. Рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів, про застосування фінансових санкцій, передбачених статтею 17 цього Закону, може бути оскаржено в судовому порядку.

Стаття 19. Відповідальність посадових осіб за порушення вимог цього Закону

1. Посадові особи, винні в порушенні вимог цього Закону, несуть відповідальність згідно із законом.

Стаття 20. Контроль за створенням, відпуском та використанням державного резерву

1. Контроль за створенням, відпуском та використанням Кабінетом Міністрів України державного резерву здійснює Верховна Рада України.

Стаття 21. Прикінцеві та переходні положення

1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування.

2. Визнати такими, що втратили чинність з дня набрання чинності цим Законом:

Закон України "Про державний матеріальний резерв" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 13, ст. 112 із наступними змінами);

Постанову Верховної Ради України "Про введення в дію Закону України "Про державний матеріальний резерв" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 13, ст. 113 із наступними змінами).

3. До приведення інших нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом їх норми д

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації інвестиційних проектів із значними інвестиціями

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Земельному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3-4, ст. 27):

частину дев'яту статті 20 додовнити абзаком п'ятим такого змісту:

"реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями";

частину першу статті 208 додовнити словами "а також інвестор із значними інвестиціями відповідно до спеціального інвестиційного договору, складеноого відповідно до вимог Закону України "Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні".

2. У пункті 2 частини третьої статті 34 Закону України "Про індустріальні парки" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 22, ст. 212; 2021 р., № 49, ст. 390) слово "суміжно" замінити словом "інженерно-транспортної".

3. У Законі України "Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні" від 17 грудня 2020 року № 1116-IX:

1) у частині першій статті 1:

пункти 3 і 6 викласти в такій редакції:

"3) значні інвестиції – власні або залучені кошти інвестора із значними інвестиціями та/або заявитика, які вкладаються в об'єкти інвестування у процесі реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями";

"6) об'єкти інвестування – необоротні активи (крім нематеріальних активів та гудвілу), що будуються, модернізуються, технічно та/або

2

технологічно переоснащуються, придбуються інвестором із значними інвестиціями та/або заявитиком, та об'єкти інженерно-транспортної інфраструктури, необхідні для виконання умов спеціального інвестиційного договору, які збудовані/будуться або будівництво яких профінансовано/фінансується (включно з платою за придбання до мереж тепло-, газо-, водо- та електропостачання, інженерних комунікацій тощо) інвестором із значними інвестиціями та/або заявитиком за рахунок значних інвестицій";

пункт 7 після слова "заявитиком" додовнити словами "(крім випадків, передбачених цим Законом)";

2) у частині першій статті 3:

пункт 4 викласти в такій редакції:

"4) забезпечення за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів та з інших джерел, не заборонених законом, будівництва об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури (автомобільних шляхів, ліній зв'язку, засобів тепло-, газо-, водо- та електропостачання, інженерних комунікацій тощо) або компенсація за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів та з інших джерел, не заборонених законом, вартості збудованих заявитиком або інвестором із значними інвестиціями об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури (автомобільних шляхів, ліній зв'язку, засобів тепло-, газо-, водо- та електропостачання, інженерних комунікацій тощо), необхідних для реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями. Порядок надання компенсації вартості збудованих заявитиком або інвестором із значними інвестиціями об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури встановлюється Кабінетом Міністрів України";

додовнити пунктами 5 і 6 такого змісту:

"5) компенсація витрат на підключення та приєднання до інженерно-транспортних мереж, необхідних для реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

6) звільнення від відшкодування втрат лісогосподарського виробництва інвестора із значними інвестиціями для реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями відповідно до Земельного кодексу України";

3) у статті 4:

у частині першій:

пункт 2 викласти в такій редакції:

"2) сукупної вартості всіх об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, побудованих для реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями та на виконання спеціального інвестиційного договору згідно з пунктом 4 частини першої статті 3 цього Закону, станом на дату введення таких об'єктів в експлуатацію";

3

додовнити пунктами 3 і 4 такого змісту:

"3) суми компенсації на підключення та приєднання до інженерно-транспортних мереж, необхідних для реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями;

4) суми коштів, що не надійшли до відповідного бюджету від відшкодування втрат лісогосподарського виробництва відповідно до Земельного кодексу України";

частину другу додовнити абзаками другим – четвертим такого змісту:

"У разі якщо під час виконання спеціального інвестиційного договору фактичний обсяг значних інвестицій є меншим, ніж передбачено таким договором, загальний обсяг державної підтримки змінюється шляхом внесення змін до спеціального інвестиційного договору.

У разі якщо обсяг значних інвестицій є меншим, ніж визначено пунктом 4 частини першої статті 5 цього Закону, інвестор із значними інвестиціями повертає весь обсяг отриманої державної підтримки для реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями";

4) у частині першій статті 5:

пункт 1 викласти в такій редакції:

"1) інвестиційний проект із значними інвестиціями реалізується на території України у сferах переробної промисловості (крім діяльності з виробництва та обігу тютюнових виробів, спирту етилового (за виключенням виробництва біоетанолу, який призначений для використання як компонент палива), коньячного і плодового, алкогольних напоїв), виробництва біогазу і біометану (в тому числі скрапленого або стисненого), добування з метою подальшої переробки та/або збагачення корисних копалин (крім кам'яного та бурого вугілля, сирої нафти та природного газу), поводження з відходами, транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності, логістики, освіти, наукової та науково-технічної діяльності, охорони здоров'я, мистецтва, культури, спорту, туризму, в курортно-рекреаційній сфері та у сфері електронних комунікацій";

пункт 2 після слів "коштів інвестора із значними інвестиціями" додовнити словами "та/або заявитика", а слово "суміжно" замінити словом "інженерно-транспортної";

пункти 3 і 4 викласти в такій редакції:

"3) створення відроджок строку реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями не менше:

4

10 нових робочих місяців із середньою заробітною платою працівників, розмір якої не менш як на 50 відсотків перевищує розмір реальної середньої заробітної плати за відповідним видом діяльності у регіоні, в якому реалізується проект, за попередній календарний рік; або

30 нових робочих місяців із середньою заробітною платою працівників, розмір якої не менш як на 30 відсотків перевищує розмір реальної середньої заробітної плати за відповідним видом діяльності у регіоні, в якому реалізується проект, за попередній календарний рік;

4) розмір значних інвестицій в об'єкти інвестування для реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями перевищує суму, еквівалентну 12 мільйонам євро, що розраховується за офіційним курсом валют, встановленим Національним банком України станом на перший робочий день кварталу, в якому подається заявка, та на дату фактичного здійснення значних інвестицій в об'єкти інвестування на виконання спеціального інвестиційного договору. Розмір значних інвестицій в об'єкти інвестування розраховується без урахування податка на додану вартість. Заявник не раніше ніж за 18 місяців до дати подання заявки до уповноваженого органу може здійснити значні інвестиції в об'єкти інвестування в обсязі, що не перевищує 30 відсотків загальної обсягу значних інвестицій, необхідних для реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями";

5) у статті 7:

у частині першій:

абзац перший викласти в такій редакції:

"1. Заявник, який має намір отримати державну підтримку для реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями, передбачену цим Законом, готує та подає до уповноваженого органу заявку, яка включає документи, що підтверджують відповідність заявитика вимогам частин третьої і четвертої цієї статті, техніко-економічне обґрунтування інвестиційного проекту із значними інвестиціями (з обов'язковим зазначенням соціального ефекту від його реалізації) та проект спеціального інвестиційного договору, примірна форма якого визначається уповноваженим органом";

після абзацу першого додовнити новим абзаком такого змісту:

"У разі якщо заявитик здійснить значні інвестиції в об'єкт інвестування відповідно до пункту 4 частини першої статті 5 цього Закону, разом із заявкою піддається аудиторський звіт та відповідні документи (копії актів виконаних робіт, пілатіжних доручень про здійснення фінансування або інші документи, що підтверджують обсяг здійснених значних інвестицій в об'єкт інвестування)

5

для підтвердження обсягу здійснених ним значних інвестицій в об'єкт інвестування".

У звязку з цим абзаці другий і третій вважати відповідно абзацами третім і четвертим;

частину шосту додовнити абзаком другим такого змісту:

"Заявник може визначити інформацію та документи у складі заяви такими, що містять конфіденційну інформацію, комерційну таємницю, крім відомостей, що мають бути внесені до реєстру інвестиційних проектів із значними інвестиціями після підписання спеціального інвестиційного договору, про що зазначається в заявці відповідно до частини першої цієї статті";

6) у статті 8:

у частині першій:

в абзаці першому слова і цифри "протягом 60 календарних днів" замінити словами "не більше ніж 60 календарних днів";

в абзаці другому пункту 2 слова "аналіз економічних, фінансових" замінити словами "аналіз фінансових";

абзац восьмий замінити чотирма новими абзаками такого змісту:

"Уповноважений орган припиняє проведення оцінки інвестиційного проекту із значними інвестиціями, якщо:

за результатами першого етапу виявлено невідповідність заявитика, інвестиційного проекту із значними інвестиціями та поданих документів встановленим законодавством вимогам та обмеженням, а також якщо уповноважений орган вже проводить оцінку інвестиційного проекту із значними інвестиціями, що повністю або частково збігається щодо сформованої земельної ділянки, на якій заплановано реалізацію інвестиційного проекту із значними інвестиціями;

під час другого етапу виявлено невідповідність техніко-економічного обґрунтування вимогам щодо його змісту та/або проекту спеціального інвестиційного договору вимогам статті 13 цього Закону, наявність помилок у розрахунках та розбіжності у поданих документах. У такому разі уповноважений орган надсилає заявитику відповідні зауваження та пропозиції для доопрацювання. Заявник протягом 15 календарних днів може доопрацювати відповідні документи та надіслати їх до уповноваженого органу для підготовки висновку, який готовиться протягом 15 календарних днів з дня отримання доопрацюваних документів від заявитика. Якщо заявитик не подав доопрацювані документи у визначений строк, уповноважений орган припиняє проведення оцінки, про що повідомляє заявитику.

Будь-яке припинення уповноваженим органом проведення оцінки не позбавляє заявитика права надіслати заявку на повторний розгляд".

6

У зв'язку з цим абзаці дев'ятий – одинадцятий вважати відповідно абзаками дванадцятим – чотирнадцятим;

абзац дванадцятий викласти в такій редакції:

"До проведення оцінки інвестиційного проекту із значними інвестиціями обов'язково залучається Антимонопольний комітет України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову та бюджетну політику, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколошнього природного середовища, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері, в якій передбачається реалізувати інвестиційний проект із значними інвестиціями, та орган місцевого самоврядування (якщо державна підтримка надається таким органом для реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями). До проведення оцінки можуть також залучатися інші державні органи відповідно до компетенції".

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державне регулювання генетично-інженерної діяльності та державний контроль за розміщенням на ринку генетично модифікованих організмів і продукції

Цей Закон визначає правові та організаційні засади державного регулювання генетично-інженерної діяльності, забезпечення екологічної, генетичної, продовольчої та біологічної безпеки держави та державний контроль за розміщенням на ринку генетично модифікованих організмів і продукції.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Терміни та їх визначення

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) біологічна безпека (біобезпека) – система заходів, спрямованих на запобігання та/або усунення незворотного негативного впливу генетично модифікованих організмів на здоров'я людей, інших живих організмів і навколошнє природне середовище;

2) відкрита система – система, що передбачає контакт генетично модифікованих організмів з людьми, іншими живими організмами та навколошнім природним середовищем під час створення, випробування та/або практичного використання, зокрема культивування, у тому числі вирощування, обробки, зберігання, транспортування, знищення або захоронення;

3) генетична інженерія – сукупність прийомів, методів і технологій одержання рекомбінантних нуклеїнових кислот, виділення генів з організму

2

(клітин), здійснення маніпуляцій з генами і введення їх в організми іншого виду;

4) генетична безпека – система заходів, спрямованих на запобігання або зменшення можливого негативного впливу генетично модифікованого організму на людський геном або геном будь-якого іншого живого організму;

5) генетично-інженерна діяльність – науково-технічна діяльність, пов'язана із створенням, дослідженням та випробуванням генетично модифікованих організмів у замкненій системі та/або з дослідженням та випробуванням генетично модифікованих організмів у відкритій системі;

6) генетично модифікована продукція (далі – ГМ-продукція) – продукція, що містить, складається або вироблена з одного чи декількох генетично модифікованих організмів та призначена для розміщення на ринку;

7) ГМ-продукція як корм – корм, що містить, складається або вироблений з одного чи декількох генетично модифікованих організмів;

8) ГМ-продукція як харчовий продукт – харчовий продукт, що містить, складається або вироблений з одного чи декількох генетично модифікованих організмів;

9) генетично модифіковане джерело (далі – ГМ-джерело) – лінія генетично модифікованих рослин, тварин, грибів чи мікроорганізмів, що містить:

а) певну генетичну модифікацію з конкретною локалізацією у своєму геномі, що була здійснена методами генетичної інженерії; або

б) більше однієї генетичної модифікації, що були здійснені методами генетичної інженерії та отримані шляхом:

скрещування простих ГМ-джерел, кожне з яких містить вже існуючі модифікації; або

повторного генетичної модифікації існуючого ГМ-джерела; або одночасного введення кількох генів або ознак;

10) генетично модифікований організм (далі – ГМО) – будь-який організм, крім людини, у якому генетичний матеріал цілеспрямовано змінений внаслідок перенесення в геном організму-реципієнта екзогенної нуклеїнової кислоти у спосіб, який не відбувається природним шляхом, внаслідок скрещування та/або природної рекомбінації;

11) ГМО, що використовується для виробництва кормів, – ГМО, призначений для годування тварин, або що використовується як сировина чи інгредієнт для виробництва кормів;

12) ГМО, що використовується для виробництва харчових продуктів, – ГМО, призначений для споживання людиною як харчовий продукт або що використовується як сировина чи інгредієнт для виробництва або приготування харчового продукту;

3

13) державна реєстрація ГМО – внесення до Державного реєстру ГМО відомостей про ГМО, у тому числі про ГМ-джерело, із зазначенням цілей його використання;

14) Державний реєстр ГМО – єдина державна інформаційна система, що містить відомості про ГМО, які пройшли державну реєстрацію;

15) Державний реєстр дозволів на проведення досліджень та випробування ГМО у відкритій системі – єдина державна інформаційна система, що містить відомості про видані дозволи на проведення дослідження та випробування ГМО у відкритій системі;

16) Державний реєстр суб'єктів генетично-інженерної діяльності – єдина державна інформаційна система, що містить відомості про суб'єктів генетично-інженерної діяльності;

17) дослідження та випробування ГМО у відкритій системі – діяльність, яка проводиться до вивільнення ГМО у відкриту систему, що здійснюється до його державної реєстрації для будь-яких цілей, крім розміщення на ринку;

18) замкнена система – система здійснення генетично-інженерної діяльності, у результаті якої генетичні модифікації вносяться в мікроорганізм або такий ГМО культивується, обробляється, зберігається, використовується, транспортується, підлягає знищенню або захороненню із застосуванням захисних заходів;

19) захисні заходи – заходи, що вживаються суб'єктом генетично-інженерної діяльності для запобігання та унеможливлення виникнення ризиків негативного впливу ГМО на здоров'я людей та/або навколошнє природне середовище, у тому числі у разі ненавмисного вивільнення ГМО;

20) мережа післареєстраційного моніторингу ГМО – система обліку, що ведеться володільцем державної реєстрації відповідного ГМО, яка містить інформацію про осіб, яким володіється безпосередньо передав такий ГМО або ГМ-продукцію, що вироблена, складається або містить відповідний ГМО;

21) мікроорганізм – будь-яке мікробіологічне утворення клітинної або неклітинної будови, здатне до самовідтворення або перенесення генетичного матеріалу, у тому числі віруси, віроїди, а також клітини тваринного або рослинного походження, що культивуються *in vitro*;

22) навмисне вивільнення ГМО – будь-яка подія, під час якої відбувається випадкове вивільнення ГМО, що може становити явний або відтермінований негативний вплив на здоров'я людей та/або навколошнє природне середовище;

23) ненавмисне вивільнення ГМО – будь-яка подія, під час якої відбувається випадкове вивільнення ГМО, що може становити явний або відтермінований негативний вплив на здоров'я людей та/або навколошнє природне середовище;

4

24) організм – будь-яке біологічне утворення, у тому числі мікроорганізм, здатне до самовідтворення або передачі генетичного матеріалу;

25) оцінювання ризику ГМО – науково обґрунтований аналіз властивостей ГМО та/або ГМ-продукції, що здійснюється з метою встановлення можливого безпосереднього або опосередкованого, явного або відтермінованого ризику ГМО та його можливого негативного впливу на здоров'я людей та/або навколошнє природне середовище;

26) післареєстраційний моніторинг ГМО – моніторинг можливих негативних впливів на здоров'я людей та/або навколошнє природне середовище, що можуть виникнути внаслідок використання ГМО;

27) поводження з ГМО – будь-яка діяльність, пов'язана з ГМО, включаючи генетично-інженерну діяльність у замкненій системі, дослідження та випробування ГМО у відкритій системі, розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, будь-які дії, пов'язані з переходом права володіння чи права власності на ГМО;

28) продукція, вироблена з ГМО, – продукція, вироблена (отримана) повністю або частково з ГМО, але не містить і не складається з ГМО;

29) продукція, що не містить ГМО, – продукція (неперероблена, частково перероблена або перероблена), вироблена (створена) без застосування методів генетичної інженерії, яка не спровалює негативного впливу на здоров'я людей та/або навколошнє природне середовище;

30) референсні зразки ГМО – еталонний матеріал ГМО, властивості якого є однорідними та придатними для оцінювання методу (методики) визначення ГМО чи встановлення певних властивостей дослідкуваного матеріалу. До референсних зразків належать позитивний зразок (ГМ-дже́рело або його генетичний матеріал) та негативний зразок (батьківський організм або його генетичний матеріал, використаний для цілей генетичної модифікації);

31) ризик ГМО – можливість виникнення будь-яких негативних наслідків та вірогідні масштаби впливу на здоров'я людей та/або навколошнє природне середовище внаслідок поводження з ГМО;

32) рівні ризику при здійсненні генетично-інженерної діяльності в замкненій системі – ступень потенційної небезпеки ГМО для здоров'я людей та/або навколошніого природного середовища, що може виникнути при здійсненні генетично-інженерної діяльності в замкненій системі;

33) розміщення ГМО та ГМ-продукції на ринку – будь-яке володіння ГМО та ГМ-продукцією з метою реалізації, включаючи пропозицію до реалізації або будь-якої іншої форми передачі права власності на ГМО та ГМ-продукцію на платній основі та/або на інших засадах, у тому числі реалізація, дистрибуція та/або інші форми передачі права власності на ГМО та ГМ-продукцію;

5

ГМ-продукцію, крім повернення попередньому власнику. Для цілей цього Закону виробництво (вирощування) генетично модифікованих рослин, тварин, грибів, мікроорганізмів вважається розміщенням на ринку ГМО та ГМ-продукції;

34) суб'єкт генетично-інженерної діяльності – особа, що здійснює генетично-інженерну діяльність відповідно до цього Закону;

35) транскордонне переміщення ГМО – будь-яке ввезення на митну територію України, вивезення з митної території України або транзит через митну територію України ГМО та/або ГМ-продукції.

2. Інші терміни вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у законах України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів", "Про безпечність та гігієну кормів", "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, ветеринарну медицину та благополуччя тварин", "Про насіння і садівний матеріал", "Про охорону прав на сорти рослин", "Про міжнародну підтримку сільського господарства України".

Стаття 2. Законодавство України у сфері поводження з ГМО

1. Законодавство України у сфері поводження з ГМО складається з Конституції України, цього Закону, законів України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів", "Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів", "Про систему громадського здоров'я", "Про насіння і садівний матеріал", "Про охорону прав на сорти рослин", "Про безпечність та гігієну кормів", "Про охорону навколошніого природного середовища", "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності", "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, ветеринарну медицину та благополуччя тварин", "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", інших нормативно-правових актів, що прийняті відповідно до них, а також відповідних міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

2. Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якої надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 3. Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на відносини у сфері поводження з ГМО:

1) генетично-інженерну діяльність у замкненій системі;

2) дослідження та випробування ГМО у відкритій системі;

3) державну реєстрацію ГМО;

4) розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції;

5) маркування ГМ-продукції;

6) заходи державного контролю за поводженням з ГМО.

2. Дія цього Закону не поширюється на відносини, що виникають у зв'язку з:

1) реєстрацією та обігом будь-якої продукції, призначеної для медичних цілей, у тому числі лікарських засобів;

2) реєстрацією та обігом ветеринарних лікарських засобів;

3) застосуванням методів (прийомів) зміни генетичного матеріалу живих організмів без використання рекомбінантних молекул нуклеїнових кислот, у тому числі на самоклонування, методи мутагенезу, злиття рослинних клітин (протопластів), а також на:

10. Підставою для відмови у наданні дозволів на здійснення генетично-інженерної діяльності другого, третього або четвертого рівня ризику в замкненій системі є:

1) подання неповного пакета документів та/або інформації, передбачених цією статтею;

2) виявлення у поданих документах та/або інформації недостовірних відомостей;

3) невідповідність заявлених відомостей, місць та/або умов вимогам цієї статті.

11. Відмова у наданні відповідного дозволу на здійснення генетично-інженерної діяльності другого, третього або четвертого рівня ризику в замкненій системі з підстав, не передбачених частиною десятою цієї статті, не допускається.

12. У разі прийняття центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, рішення про відмову у наданні відповідного дозволу на здійснення генетично-інженерної діяльності другого, третього або четвертого рівня ризику в замкненій системі таке рішення надсилається (надається) суб'єкту, який має намір здійснювати генетично-інженерну діяльність.

13. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, може анулювати відповідний дозвіл на здійснення генетично-інженерної діяльності другого, третього або четвертого рівня ризику в замкненій системі у разі невідповідності такої діяльності вимогам, встановленим до проведення генетично-інженерної діяльності в замкненій системі, у тому числі правилам поводження з ГМО.

14. Переоформлення дозволів на здійснення генетично-інженерної діяльності другого, третього або четвертого рівня ризику в замкненій системі здійснюється за заявою суб'єкта генетично-інженерної діяльності з таких підстав:

1) зміна інформації про суб'єкта генетично-інженерної діяльності;

2) зміна інформації про генетично-інженерну діяльність (вид та характеристика ГМ-джерела, організми-реципієнти, батьківські організми, методи отримання ГМО, мета генетично-інженерної діяльності, очікувані результати);

3) зміна захисних заходів;

4) зміна технічних характеристик приміщення, в якому здійснюється генетично-інженерна діяльність;

5) зміна відомостей про комісію з біологічної та генетичної безпеки, про встановлення рівня ризику при здійсненні генетично-інженерної діяльності в замкненій системі.

Переоформлення дозволів на здійснення генетично-інженерної діяльності другого, третього або четвертого рівня ризику в замкненій системі здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, протягом 30 календарних днів з дня отримання заяви про переоформлення відповідного дозволу.

15. Підставою для анулювання дозволів на здійснення генетично-інженерної діяльності другого, третього або четвертого рівня ризику в замкненій системі є:

1) порушення вимог біобезпеки, передбачених у відповідному дозволі на здійснення генетично-інженерної діяльності;

2) звернення суб'єкта генетично-інженерної діяльності із заявою про анулювання відповідного дозволу на здійснення генетично-інженерної діяльності другого, третього або четвертого рівня ризику в замкненій системі;

3) припинення юридичної особи або підприємницької діяльності фізичної особи – підприємства.

Анулювання дозволів на здійснення генетично-інженерної діяльності другого, третього або четвертого рівня ризику в замкненій системі здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, який протягом 30 календарних днів з дня прийняття рішення про анулювання вносить відповідну інформацію до Державного реєстру суб'єктів генетично-інженерної діяльності.

16. Порядок ведення Державного реєстру суб'єктів генетично-інженерної діяльності розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, та затверджується Кабінетом Міністрів України.

17. Порядок надання, переоформлення, анулювання та відмови у наданні дозволів на здійснення генетично-інженерної діяльності другого, третього або четвертого рівня ризику в замкненій системі, а також вимоги до заяви про отримання відповідного дозволу (їого переоформлення) та форма дозволу на здійснення генетично-інженерної діяльності відповідного рівня ризику в замкненій системі розробляються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, та затверджуються Кабінетом Міністрів України.

18. Правила поводження з ГМО при здійсненні генетично-інженерної діяльності в замкненій системі затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

Правила поводження з ГМО при здійсненні генетично-інженерної діяльності в замкненій системі повинні містити заходи у випадок виникнення ситуації, що привела до ненавмисного вивільнення ГМО.

19. У разі виникнення ситуації, що привела до ненавмисного вивільнення ГМО, суб'єкт генетично-інженерної діяльності зобов'язани незвідкладно повідомити центральній орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарно-епідемічного благополуччя населення, про:

1) обставини виникнення ситуації, що привела до ненавмисного вивільнення ГМО;

2) вид, характеристики та кількість ненавмисно вивільненого ГМО;

3) будь-яку інформацію, необхідну для оцінювання впливу ГМО на здоров'я людини та навколошнє природне середовище;

4) вжиті заходи для усунення наслідків ненавмисного вивільнення ГМО.

20. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарно-епідемічного благополуччя населення, у разі одержання повідомлення, передбаченого частиною дев'ятнадцятою цієї статті:

1) перевіряє, чи всі необхідні заходи для усунення наслідків ненавмисного вивільнення ГМО вжиті суб'єктом генетично-інженерної діяльності;

2) повідомляє відповідний орган місцевого самоврядування про виникнення ситуації, що привела до ненавмисного вивільнення ГМО, та про вжиті суб'єктом генетично-інженерної діяльності заходи для усунення наслідків та розміщує відповідну інформацію на своєму офіційному веб-сайті.

21. Розмір плати за надання дозволів на здійснення генетично-інженерної діяльності другого, третього або четвертого рівня ризику в замкненій системі мас дорівнювати фактичним витратам на надання відповідного дозволу, порядок розрахунку яких встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Переоформлення та анулювання дозволів на здійснення генетично-інженерної діяльності другого, третього або четвертого рівня ризику в замкненій системі проводяться беззплатно.

Розділ IV. ПОВОДЖЕННЯ З ГМО У ВІДКРИТИЙ СИСТЕМІ

Стаття 18. Вивільнення ГМО у відкриту систему для проведення досліджень та випробувань

1. Вивільнення ГМО у відкриту систему для проведення досліджень та випробувань дозволяється за наявності дозволу на проведення досліджень та випробувань ГМО у відкритій системі.

2. Дослідження та випробування ГМО у відкритій системі має право проводити суб'єкт генетично-інженерної діяльності або уповноважена ним особа. Суб'єкт генетично-інженерної діяльності або уповноважена ним особа, що має намір проводити дослідження та випробування ГМО у відкритій системі, не включається до Державного реєстру суб'єктів генетично-інженерної діяльності, крім випадків, якщо така особа одночасно здійснює генетично-інженерну діяльність у замкненій системі і проводить дослідження та випробування ГМО у відкритій системі.

3. До початку вивільнення ГМО у відкриту систему для проведення досліджень та випробувань суб'єкт генетично-інженерної діяльності або уповноважена ним особа, що має намір проводити дослідження та випробування ГМО у відкритій системі, повинні містити перелік вимог суб'єкта генетично-інженерної діяльності або уповноваженої ним особи, що проводить дослідження та випробування ГМО у відкритій системі, спрямованих на запобігання можливому негативному впливу ГМО на навколошнє природне середовище.

4. Під час вивільнення ГМО у відкриту систему для забезпечення безпеки такого вивільнення суб'єкт генетично-інженерної діяльності або уповноважена ним особа, що проводить дослідження та випробування ГМО у відкритій системі, зобов'язані провести науково обґрунтоване оцінювання можливого негативного впливу ГМО на навколошній природний середовища.

5. Правила проведення досліджень та випробувань ГМО у відкриту систему для забезпечення безпеки такого вивільнення суб'єкта генетично-інженерної діяльності або уповноваженої ним особи, що проводить дослідження та випробування ГМО у відкритій системі, встановлені до проведення таких досліджень та випробувань, та якщо особа, яка проводить такі дослідження та випробування, не може усунути причини такої невідповідності.

6. Вивільнення ГМО у відкриту систему для інших цілей, ніж проведення досліджень та випробувань, дозволяється лише за умови державної реєстрації відповідного ГМО.

Стаття 19. Дозвіл на проведення досліджень та випробувань ГМО у відкритій системі

1. Для отримання дозволу на проведення досліджень та випробувань ГМО у відкритій системі особа, яка має намір безпосередньо проводити дослідження та випробування ГМО у відкритій системі (суб'єкт генетично-інженерної діяльності або уповноважена ним особа), подає заяву про надання дозволу на проведення досліджень та випробувань ГМО у відкритій системі

до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколошнього природного середовища.

2. Заява про надання дозволу на проведення досліджень та випробувань ГМО у відкритій системі повинна містити інформацію про:

1) особу, яка має намір проводити дослідження та випробування ГМО у відкритій системі (у тому числі найменування, місцезнаходження, контактна інформація);

2) вид та характеристику ГМО (організми-реципієнти, батьківські організми, методи отримання ГМО);

3) мету та очікувані результати навмисного вивільнення ГМО у відкриту систему;

4) науково обґрунтоване оцінювання можливого негативного впливу ГМО на навколошнє природне середовище;

5) список працівників та документи, що підтверджують рівень компетентності персоналу;

6) умови і місце вивільнення ГМО у відкриту систему та захисні заходи;

7) план моніторингу навмисного вивільнення ГМО;

8) план дій на випадок ненавмисного вивільнення ГМО.

3. Форма та вимоги до заяви про надання дозволу на проведення досліджень та випробувань ГМО у відкритій системі затверджуються Кабінетом Міністрів України.

4. До заяви додається резюме (стилізований опис) про зміст досліджень та випробувань ГМО у відкритій системі і документ про оплату послуг за надання дозволу на проведення досліджень та випробувань ГМО у відкритій системі.

5. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколошнього природного середовища, протягом трьох робочих днів з дня отримання резюме (стилізований опис) про зміст досліджень та випробувань ГМО у відкритій системі розміщує його на своєму офіційному веб-сайті для проведення публічних консультацій з громадськістю. Порядок проведення публічних консультацій затверджується Кабінетом Міністрів України.

6. Строк озгляду заяви про надання дозволу на проведення досліджень та випробувань ГМО у відкритій системі центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколошнього природного середовища, не може перевищувати 90 календарних днів з дати отримання заяви.

7. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколошнього природного середовища, після отримання заяви з доданими до неї документами надає висновок. На вимогу особи, яка подала заяву, Державна комісія враховує дані щодо оцінювання ризику ГМО, проведеної в іноземній державі.

Державна комісія може звернутися до особи, яка має намір проводити дослідження та випробування ГМО у відкритій системі, для уточнення інформації, що міститься у заяві про надання дозволу на проведення досліджень та випробувань ГМО у відкритій системі, з урахуванням можливого негативного впливу (прямого або опосередкованого) ГМО на здоров'я людини та/аб

4. Відомості з державних реєстрів, передбачених частиною першою цієї статті, отримані шляхом доступу до них через мережу Інтернет:

1) мають статус офіційної інформації відповідного центрального органу виконавчої влади;

2) не потребують будь-якого додаткового підтвердження відповідним центральним органом виконавчої влади;

3) можуть використовуватися органами державної влади, органами місцевого самоврядування, фізичними особами, фізичними особами – підприємцями, юридичними особами.

Стаття 21. Заявка на державну реєстрацію ГМО

1. Для державної реєстрації ГМО особа, яка має намір зареєструвати ГМО, подає до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, заявку на державну реєстрацію ГМО, яка включає:

1) заяву про державну реєстрацію ГМО, що містить: називу ГМО, ГМ-джерела та його унікальний ідентифікаційний номер у форматі, встановленому Організацією економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР), для використання в її базі даних та в інформаційних ресурсах Механізму посередництва з біобезпеки у рамках Картаженського протоколу про біобезпеку до Конвенції про біологічне різноманіття (за наявності); інформацію про мету використання (для вирощування, переробки, як харчовий продукт або як корм чи для інших цілей), найменування та місцезнаходження заявитика; строк державної реєстрації ГМО;

2) документ, який підтверджує, що заявник або уповноважена ним особа є власником чи володільцем майнових прав на відповідний ГМО, або інший документ, який підтверджує або заświadczenie наявності законних підстав для державної реєстрації ГМО, а в разі подання заявки на державну реєстрацію ГМО, права інтелектуальної власності на який вичерпані або відсутні, – декларацію про те, що заявник не порушує прав інтелектуальної власності інших осіб;

3) реєстраційне досьє, що містить детальну інформацію про ГМ-джерело, проведені дослідження та випробування ГМО, у тому числі на території України, умови використання та поводження з ГМО;

4) резюме (стислий опис) реєстраційного досьє (крім конфіденційної інформації);

5) оцінювання ризику ГМО, проведене заявником;

6) детальну інформацію про метод (методику) визначення ГМО;

7) план дій на випадок ненавмисного вивільнення ГМО;

8) план післяреєстраційного моніторингу ГМО;

9) документ, що підтверджує оплату послуги з оцінювання ризику ГМО Державною комісією та послуги з державної реєстрації ГМО.

2. Після подання заявки на державну реєстрацію ГМО заявитик протягом 90 календарних днів з дня отримання матеріалів реєстраційного досьє запрошується до Науково-методологічного центру з питань випробувань ГМО детальну інформацію про метод (методику) визначення ГМО, зразок ГМО, що подається на державну реєстрацію ГМО, референсні зразки ГМ-джерела (ГМО).

3. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, підтверджує отримання заявки на державну реєстрацію ГМО, письмово повідомивши про це заявитика протягом трьох робочих днів з дня її отримання, із зазначенням дати отримання заявки та її номера.

4. У разі зміни мети використання (для вирощування, переробки, як харчовий продукт або як корм чи для інших цілей), що міститься у заяві про державну реєстрацію ГМО, особа, яка має намір зареєструвати ГМО, подає до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, уточнений заявку на державну реєстрацію ГМО.

5. Форми та вимоги до заявки на державну реєстрацію ГМО і документів, що включаються до такої заявки, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 22. Оприлюднення заявки на державну реєстрацію ГМО

1. Заявка на державну реєстрацію ГМО, у тому числі з матеріалами реєстраційного досьє (крім конфіденційної інформації), передбаченими статтею 21 цього Закону, оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції. Заявник при поданні заявки на державну реєстрацію ГМО має право зазначити, яку інформацію він вважає конфіденційною та поширення якої потенційно може завдати шкоди заявитику, у тому числі:

1) інформацію про поспіловість нуклеотидів дезоксирибонуклеїнової кислоти, за винятком поспіловностей, що використовуються з метою визначення ГМО;

2) схему та спосіб схрещування.

2. Рішення про віднесення інформації до конфіденційної приймається відповідно до закону центральним органом виконавчої влади, що забезпечує

формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції.

3. Не може бути віднесена до конфіденційної інформації про:

1) найменування та місцезнаходження заявитика;

2) загальний опис ГМО;

3) результати досліджень щодо можливого впливу ГМО на здоров'я людини та/або навколоїнне природне середовище;

4) методи (методики) визначення ГМО;

5) план дій на випадок ненавмисного вивільнення ГМО.

4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, повідомлює заявитника про своє рішення щодо віднесення інформації до конфіденційної протягом семи робочих днів до дати оприлюднення резюме (стислий опис) реєстраційного досьє (крім конфіденційної інформації) на своєму офіційному веб-сайті.

5. Інформація, що міститься в заявці на державну реєстрацію ГМО, у тому числі в матеріалах реєстраційного досьє (крім конфіденційної інформації), є відкритою, загальнодоступною і безоплатною, крім інформації, віднесеної відповідно до закону до інформації з обмеженим доступом.

6. Інформація про можливий вплив ГМО на здоров'я людини та/або навколоїнне природне середовище не може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом.

7. Будь-яка особа протягом трьох місяців з дати оприлюднення заявки на державну реєстрацію ГМО, у тому числі з матеріалами реєстраційного досьє (крім конфіденційної інформації), може подати до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, заперечення щодо такої заявки.

Розгляд заперечення щодо заявки на державну реєстрацію ГМО здійснюється протягом 30 календарних днів у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 23. Розгляд заявки на державну реєстрацію ГМО

1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, розглядає заявку на державну реєстрацію ГМО та приймає рішення про державну реєстрацію або відмову у державній реєстрації протягом 180 календарних днів з дати отримання такої заявки.

2. Після отримання заявки центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, направляє матеріали реєстраційного досьє до Державної комісії.

3. Державна комісія протягом 90 календарних днів з дня отримання матеріалів реєстраційного досьє здійснює фахове оцінювання ризику ГМО у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, та направляє до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, відповідний висновок.

Висновок Державної комісії оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, протягом трьох робочих днів після його отримання.

На вимогу особи, яка подала заявку на державну реєстрацію ГМО, Державна комісія враховує дані щодо оцінювання ризику ГМО, проведенного в іноземній державі. Державна комісія може звернутися до заявитника для уточнення інформації, що міститься у матеріалах реєстраційного досьє, необхідної для фахового оцінювання ризику ГМО.

4. Науково-методологічний центр з питань випробувань ГМО протягом 90 календарних днів після отримання інформації про заявку на державну реєстрацію ГМО проводить перевірку запропонованого заявитником методу (методики) визначення ГМО та направляє до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, висновок про відповідність або невідповідність методу (методики) визначення ГМО, форма та порядок видачі якого (якот) затверджуються Кабінетом Міністрів України.

5. Науково-методологічний центр з питань випробувань ГМО для здоров'я людини та/або навколоїнного природного середовища та висновок про відповідність запропонованого заявитником методу (методики) визначення ГМО є підставою для прийняття центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, заснованої на митні територію України та/або реалізації відповідного ГМО забороняється.

6. Підставою для тимчасового зупинення державної реєстрації ГМО є висновок Державної комісії про достовірність нової науково обґрунтованої інформації, що використання відповідного ГМО може спровалити негативний вплив на здоров'я людини та/або навколоїнне природне середовище.

7. Підставою для скасування державної реєстрації ГМО є:

1) науково обґрунтоване підтвердження інформації, що ГМО справляє негативний вплив на здоров'я людини та/або навколоїнне природне середовище;

2) виявлення нових властивостей ГМО, відмінних від тих, що подані у заявці на державну реєстрацію ГМО;

3) звернення володільця державної реєстрації ГМО;

4. Для прийняття рішення про скасування державної реєстрації ГМО з підстав, передбачених пунктами 1 і 2 частини третьої цієї статті, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, звертається до Державної комісії для проведення повторного оцінювання ризику ГМО. Державна комісія протягом 60 днів з дня одержання звернення проводить повторне оцінювання ризику ГМО і надає центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, відповідний висновок.

5. Висновок Державної комісії про можливі ризики ГМО при проведенні дослідження та випробувань ГМО у відкритій системі з результатами повторного оцінювання ризику ГМО є підставою для прийняття рішення про скасування державної реєстрації ГМО.

6. Інформація про тимчасове зупинення або скасування державної реєстрації ГМО із зазначенням підстави та дати такого зупинення або скасування вноситься до Державного реєстру ГМО наступного робочого дня після прийняття відповідного рішення.

7. Порядок тимчасового зупинення та скасування державної реєстрації ГМО затверджується Кабінетом Міністрів України.

Розділ VI. МАРКУВАННЯ, РОЗМІЩЕННЯ НА РИНКУ, МОНІТОРИНГ, ПЕРЕВЕЗЕННЯ, ЗБЕРІГАННЯ, УТИЛІЗАЦІЯ ГМО ТА ГМ-ПРОДУКЦІЇ

Стаття 26. Маркування ГМО та ГМ-продукції

1. ГМО та ГМ-продукція, що розміщуються на ринку як харчові продукти, маркуються відповідно до вимог цього Закону та законодавства щодо надання споживачам інформації про харчові продукти.

2. ГМО та ГМ-продукція, що розміщуються на ринку як корми, маркуються відповідно до вимог цього Закону та законодавства про корми.

3. ГМО та ГМ-продукція, що розміщуються на ринку та не є харчовими продуктами або кормами, маркуються відповідно до вимог цього Закону та законодавства про захист прав споживачів.

4. Маркування ГМ-продукції включає інформацію про кожний інгредієнт продукту, який містить, складається або виробленій з ГМО.

5. Якщо будь-який інгредієнт продукту містить, складається або вироблений з ГМО, маркування такого продукту повинно містити позначку "З ГМО", крім випадків, передбачених частинами шостою і восьмою цієї статті. Для незапакованого продукту позначка "З ГМО" зазначається у документах, що супроводжують такий продукт, або наноситься на окремі елементи його пакування.

6. Вимоги цієї стат

декларації, зазначененої в частині другої цієї статті, приймається оператором ринку на підставі застосування постійно діючих процедур, що засновані на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках.

4. Виробники та/або дистрибутори генетично модифікованих рослин, тварин, грибів, мікроорганізмів повинні вести облік відповідного ГМО або ГМ-продукції та надавати власнику прав на зареєстрований ГМО інформацію, необхідну для формування мережі післяреестраційного моніторингу ГМО.

5. Виробники до початку виробництва (вирощування) генетично модифікованих рослин, тварин, грибів, мікроорганізмів повідомити про намір здійснювати таку діяльність центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за розміщенням на ринку ГМО та ГМ-продукції.

6. У повідомленні, зазначеному в частині п'ятій цієї статті, наводиться інформація про:

1) особу, яка має намір здійснювати виробництво (вирощування) генетично модифікованих рослин, тварин, грибів, мікроорганізмів;

2) зареєстрований ГМО;

3) місце та очікувані обсяги виробництва (вирощування) ГМ-продукції.

7. Форма повідомлення, зазначеного в частині п'ятій цієї статті, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції.

8. Повідомлення, зазначене в частині п'ятій цієї статті, є достатньою підставою для початку здійснення виробництва (вирощування) генетично модифікованих рослин, тварин, грибів, мікроорганізмів та для включення особи до Переліку осіб, які здійснюють виробництво (вирощування) генетично модифікованих рослин, тварин, грибів, мікроорганізмів.

До Переліку осіб, які здійснюють виробництво (вирощування) генетично модифікованих рослин, тварин, грибів, мікроорганізмів, включається інформація про:

1) особу, яка має намір здійснювати виробництво (вирощування) генетично модифікованих рослин, тварин, грибів, мікроорганізмів;

2) зареєстрований ГМО;

3) місце та очікувані обсяги виробництва (вирощування) ГМ-продукції.

Відомості, що містяться у Переліку осіб, які здійснюють виробництво (вирощування) генетично модифікованих рослин, тварин, грибів, мікроорганізмів, є відкритими і загальнодоступними.

9. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) за розміщенням на ринку ГМО та ГМ-продукції:

1) веде Перелік осіб, які здійснюють виробництво (вирощування) генетично модифікованих рослин, тварин, грибів, мікроорганізмів, у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції;

2) здійснює обстеження місць виробництва (вирощування) рослин з метою встановлення наявності або відсутності ГМО, які не включені до Державного реєстру ГМО, у порядку, затверженному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції.

Обстеження місць виробництва (вирощування) рослин з метою встановлення наявності або відсутності ГМО, не включених до Державного реєстру ГМО, проводиться за заявкою особи, яка здійснює відповідне виробництво (вирощування), та за рахунок коштів такої особи. Розмір плати за проведення такого обстеження визначається на основі методики, затвердженої центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції.

10. Особи, які здійснюють виробництво (вирощування) генетично модифікованих рослин, тварин, грибів, мікроорганізмів, повинні дотримуватися правил паралельного використання ГМО, ГМ-продукції та продукції, що не містить ГМО.

Стаття 28. Післяреестраційний моніторинг ГМО

1. Володільць державної реєстрації ГМО зобов'язаний протягом усього строку дії державної реєстрації відповідного ГМО забезпечити виконання плану післяреестраційного моніторингу ГМО.

2. План післяреестраційного моніторингу ГМО погоджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, і центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Вимоги до плану післяреестраційного моніторингу ГМО затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. План післяреестраційного моніторингу ГМО включає:

1) заходи щодо здійснення післяреестраційного моніторингу ГМО;

2) дані про мережу післяреестраційного моніторингу ГМО.

4. Володільць державної реєстрації ГМО формує мережу післяреестраційного моніторингу відповідного ГМО.

5. Володільць державної реєстрації ГМО зобов'язаний:

1) забезпечити виконання плану післяреестраційного моніторингу відповідного ГМО;

2) вести облік інформації про осіб, яким він безпосередньо реалізував ГМО та/або ГМ-продукцію, а також про обсяг такої продукції.

6. План післяреестраційного моніторингу ГМО може переглядатися володільцем державної реєстрації відповідного ГМО, за умови погодження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, і центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. План післяреестраційного моніторингу ГМО підлягає обов'язковому перегляду у разі появи нової науково обґрунтованої інформації про можливі ризики ГМО.

7. За результатами післяреестраційного моніторингу ГМО володільць державної реєстрації відповідного ГМО щороку подає до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, і до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, звіт про результати післяреестраційного моніторингу ГМО.

8. Форма звіту про результати післяреестраційного моніторингу ГМО та порядок його оприлюднення розроблюється і затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Стаття 29. Паралельне використання ГМО, ГМ-продукції та продукції, що не містить ГМО

1. Суб'єкти господарювання при розміщенні на ринку ГМО та ГМ-продукції зобов'язані дотримуватися правил паралельного використання ГМО, ГМ-продукції та продукції, що не містить ГМО.

2. Правила паралельного використання ГМО, ГМ-продукції та продукції, що не містить ГМО, встановлюються з метою унеможливлення випадкової присутності ГМО або ГМ-продукції на всіх етапах:

1) виробництва (вирощування), зберігання, перевезення та утилізації продукції, що не містить ГМО;

2) вирощування сільськогосподарських культур;

3) органічного виробництва.

3. Правила паралельного використання ГМО, ГМ-продукції та продукції, що не містить ГМО, встановлюються для кожного окремого виду зареєстрованих генетично модифікованих рослин, тварин, грибів, мікроорганізмів з урахуванням їхніх біологічних особливостей.

4. Кабінет Міністрів України визначає межі територій (від ліній державного кордону), на яких виробництво (вирощування) ГМО та ГМ-продукції забороняється.

Стаття 30. Перевезення, зберігання ГМО та вилучення з обігу ГМ-продукції

1. Перевезення ГМО, призначених для здійснення генетично-інженерної діяльності в замкненій системі та/або проведення досліджень та випробувань ГМО у відкритій системі, здійснюється в опломбованій упаковці, контейнері або у транспортних засобах, закритих таким чином, що унеможливлює їх відкриття без пошкодження пломб та ненавмисне вивільнення ГМО. Генетично модифіковані організми, не призначені для вивільнення у відкриту систему, повинні зберігатися у спосіб, що унеможливлює ризик їх ненавмисного вивільнення.

2. Перевезення, зберігання ГМО та ГМ-продукції, розміщених на ринку, дозволяється лише за умови вживання відповідних заходів, що унеможливлюють змішування ГМО та ГМ-продукції з продукцією, що не містить ГМО.

3. ГМО, ГМ-продукція, розміщені на ринку, підлягають вилученню з обігу та знищенню за рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику за розміщенням на ринку ГМО та ГМ-продукції, або його територіальних органів:

1) у разі виявлення ГМО (крім проведення досліджень та випробувань ГМО у відкритій системі), що включеної до Державного реєстру ГМО;

2) у разі виключення ГМО з Державного реєстру ГМО або скасування його державної реєстрації;

3) в інших випадках, передбачених законом.

4. Порядок вилучення з обігу та знищення ГМО та ГМ-продукції, що не відповідають вимогам, встановленим законодавством у сфері поводження з ГМО, затверджується Кабінетом Міністрів України.

5. Витрати, пов'язані з вилученням з обігу та знищеннем ГМО та ГМ-продукції, що не відповідають вимогам, встановленим законодавством у сфері поводження з ГМО, здійснюються за рахунок суб'єкта господарювання, який розміщує на ринку ГМО та/або ГМ-продукцію.

6. У разі відмови суб'єкта господарювання, який розміщує на ринку ГМО та/або ГМ-продукцію, що не відповідають вимогам, встановленим законодавством у сфері поводження з ГМО, відповідно до вимог, встановлених законодавством у сфері поводження з ГМО, здійснюються за рахунок суб'єкта господарювання, який розміщує на ринку ГМО та/або ГМ-продукцію, або його територіальних органів мають право вжити заходів щодо вилучення з обігу та знищення такого ГМО та/або ГМ-продукції з подальшим відшкодуванням суб'єктом господарювання витрат, пов'язаних із вживанням таких заходів, у порядку, затвердженному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 31. Додаткові заборони та обмеження щодо розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції

1. Кабінет Міністрів України може ухвалити рішення про заборону вирощування певного роду (виду) генетично модифікованих рослин або ГМ-джерел на всій території України чи в окремих її місцевостях. Таке рішення повинно бути обґрунтованим, пропорційним та недискримінаторним і приймається з урахуванням:

1) державних стратегічних цілей екологічної політики;

2) діяльності щодо планування і забудови територій;

3) використання землі як територіального базису, природного ресурсу і основного засобу виробництва;

4) можливого негативного впливу (прямого або опосередкованого) ГМО на економічний і соціальний розвиток;

5) можливих високих ризиків ненавмисного перехресного запилення генетично модифікованими рослинами інших рослин, здатних до перезапилення;

6) цілей державної аграрної політики;

7) цілей, визначених Програмою діяльності Кабінету Міністрів України.

2. Якщо рішення, передбачене частиною першою цієї статті, приймається після державної реєстрації ГМО, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, протягом п'яти календарних днів з дня прийняття рішення із внесенням

розміщення на ринку ГМО та ГМ-продукції, вносить інформацію про встановлені заборони та обмеження до Державного реєстру ГМО.

3. Якщо рішення, передбачене частиною першою цієї статті, приймається до державної реєстрації ГМО, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, протягом п'яти календарних днів з дня отримання заяви суб'єкта генетично-інженерної діяльності із здійсненням відповідного дозволу:

1) звернення суб

2. Вимоги до перевезення ГМО або ГМ-продукції, що унеможливлюють негативний вплив на здоров'я людини та/або навколошнине природне середовище, затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколошнього природного середовища.

3. Для отримання дозволу на переміщення ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України особа, яка має намір здійснювати переміщення ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України, подає відповідну заяву до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколошнього природного середовища.

4. У заяві, передбачений частинно третьою цієї статті, зазначаються:

1) особа, яка має намір здійснювати переміщення ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України;

2) пункт ввезення на митну територію України;

3) пункт вивезення з митної території України;

4) кількість (обсяг) ГМО або ГМ-продукції, що переміщується транзитом через митну територію України;

5) орієнтовний строк переміщення транзитом ГМО або ГМ-продукції через митну територію України;

6) умови перевезення ГМО або ГМ-продукції;

7) державна реєстрація ГМО в країні походження.

5. До заяви додається документ про оплату послуги з надання дозволу на переміщення ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України.

6. Дозвіл на переміщення ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України є разовим та чинним із дня його надання до закінчення строку переміщення.

7. Рішення про надання або про відмову у наданні дозволу на переміщення ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України приймається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколошнього природного середовища, протягом п'яти робочих днів з дня отримання відповідної заяви.

8. Підставою для відмови у наданні дозволу на переміщення ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України є:

1) подання неповного пакета документів та/або інформації, передбачених цією статтею;

2) виявлення у поданих документах та/або інформації недостовірних відомостей;

3) невідповідність заявлених відомостей та/або умов вимогам цієї статті.

9. Підставою для переоформлення дозволу на переміщення ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України є:

1) зміна пункту ввезення на митну територію України;

2) зміна пункту вивезення з митної території України;

3) зміна кількості (обсягу) ГМО або ГМ-продукції, що переміщується транзитом через митну територію України;

4) зміна орієнтовного строку переміщення транзитом ГМО або ГМ-продукції через митну територію України;

5) зміна умов перевезення ГМО або ГМ-продукції.

Піреоформлення дозволу на переміщення ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколошнього природного середовища, протягом п'яти робочих днів з дня отримання відповідної заяви.

10. Підставою для анулювання дозволу на переміщення ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України є:

1) скасування державної реєстрації ГМО в країні походження;

2) звернення особи, яка має намір здійснювати переміщення ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України, із заявою про анулювання відповідного дозволу;

3) припинення юридичної особи або підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця.

Анулювання дозволу на переміщення ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколошнього природного середовища, протягом п'яти робочих днів з дня прийняття рішення.

11. Порядок надання, переоформлення, анулювання та відмови у наданні дозволу на переміщення ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколошнього природного середовища, та затвержується Кабінетом Міністрів України.

12. Розмір плати за надання дозволу на переміщення ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України має дорівнювати

фактичним витратам на надання такого дозволу, порядок розрахунку яких встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Переоформлення, анулювання дозволу на переміщення ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України здійснюється безплатно.

Стаття 35. Ненавмисне вивільнення ГМО в навколошнине природне середовище при переміщенні ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України

1. У разі ненавмисного вивільнення ГМО в навколошнине природне середовище при переміщенні ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України особа, яка здійснює таке переміщення, повинна навідкладно інформувати про це центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколошнього природного середовища.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколошнього природного середовища, у разі отримання інформації про факт ненавмисного вивільнення ГМО в навколошнине природне середовище при переміщенні ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України вживає заходів для навідкладного інформування населення та країн-партнерів, міжнародних організацій, учасником яких є Україна, якщо це передбачено міжнародним договором України.

3. Порядок інформування про факт ненавмисного вивільнення ГМО в навколошнине природне середовище при переміщенні ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України затвержується Кабінетом Міністрів України.

Розділ VIII. ВИМОГИ ДО НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНОГО ЦЕНТРУ З ПИТАНЬ ВИПРОБУВАНЬ ГМО ТА ЛАБОРАТОРІЙ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ (ВИПРОБУВАННЯ) ГМО

Стаття 36. Вимоги до Науково-методологічного центру з питань випробувань ГМО

1. Науково-методологічний центр з питань випробувань ГМО уповноважується Кабінетом Міністрів України за поданням Національної академії наук України, за умови що він:

1) відповідає вимогам, встановленим цим Законом до лабораторій, що здійснюють дослідження (випробування) ГМО;

2) здійснює свої функції неупереджено, не має будь-якого конфлікту інтересів, що може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішення, на вчинення або неучинення дій під час виконання своїх функцій;

3) має достатню кількість підготовленого і досвідченого персоналу відповідної кваліфікації для виконання своїх функцій;

4) має у власності або у користуванні інфраструктуру, обладнання та засоби, необхідні для виконання своїх функцій;

5) забезпечує підвищення кваліфікації персоналу щодо знання та застосування міжнародних стандартів, практики тощо, а також використання в роботі останніх національних та міжнародних наукових розробок у сфері проведення дослідження;

6) обладнаний згідно з відповідними стандартами біобезпеки;

7) акредитований відповідно до ДСТУ EN ISO/IEC 17043:2017 (або інших стандартів, якими їх замінено) на організацію проведення міжлабораторних порівняльних досліджень та кваліфікаційних випробувань.

Стаття 37. Вимоги до лабораторій, що здійснюють дослідження (випробування) ГМО

1. До Переліку лабораторій, що здійснюють дослідження (випробування) ГМО, включається лабораторія, якщо вона одночасно відповідає всім таким вимогам:

1) має обладнання та інфраструктуру, необхідні для проведення лабораторних досліджень;

2) має достатню кількість підготовленого і досвідченого персоналу відповідної кваліфікації;

3) акредитована відповідно до стандартів ISO/IEC 17025, ДСТУ ISO 17025 (або інших стандартів, якими їх замінено);

2. Сфера акредитації лабораторії може включати:

1) методи (методики) лабораторних досліджень (випробувань) ГМО, які будуть застосовуватися лабораторією;

2) один метод (методику) або поєднання декількох методів (методик) або груп методів (методик) лабораторних досліджень (випробувань) ГМО;

3) удосконалені варіанти методів (методик) лабораторних досліджень (випробувань) ГМО, що використовуються лабораторією та на які вона акредитована, або додатково нові методи (методики) лабораторних досліджень (випробувань) ГМО на основі валідації Науково-методологічним центром з питань випробувань ГМО без наявності акредитації національним органом з акредитації щодо використання цих удосконалених варіантів методів (методик) чи нових методів (методик).

3. На вимогу Науково-методологічного центру з питань випробувань ГМО лабораторії, включені до Переліку лабораторій, що здійснюють дослідження (випробування) ГМО, повинні брати участь у міжлабораторних порівняльних дослідженнях (випробуваннях) ГМО або кваліфікаційних дослідженнях (випробуваннях) ГМО.

4. Лабораторії, включені до Переліку лабораторій, що здійснюють дослідження (випробування) ГМО, зобов'язані:

1) надавати інформацію про методи (методики) лабораторних досліджень (випробувань) ГМО для цілей державного контролю;

2) назначати найменування методу (методики) у висновку про проведене лабораторне дослідження (випробування) ГМО;

3) щороку подавати до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за розміщенням на ринку ГМО та ГМ-продукції, інформацію про проведені лабораторні дослідження (випробування) ГМО та їх результати.

5. Порядок ведення Переліку лабораторій, що здійснюють дослідження (випробування) ГМО, затверджується Кабінетом Міністрів України.

Розділ IX. ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ПОВОДЖЕНЯМ З ГМО

Стаття 38. Державний контроль за дотриманням вимог біобезпеки при здійсненні генетично-інженерної діяльності в замкненій системі та за поводженням з ГМО при проведенні досліджень та випробувань ГМО у відкритій системі

1. Державний контроль за дотриманням вимог біобезпеки при здійсненні генетично-інженерної діяльності в замкненій системі здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарно-епідемічного благополуччя населення, або його територіальними органами відповідно до Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності".

2. Державний контроль за дотриманням вимог біобезпеки при здійсненні генетично-інженерної діяльності в замкненій системі, у тому числі за дотриманням суб'єктом генетично-інженерної діяльності захисних заходів та заходів знищення посіяні після збирання врожаю, здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику зі здійснення державного контролю у сфері охорони навколошнього природного середовища, або його територіальними органами відповідно до Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності".

3. Державний контроль за дотриманням вимог біобезпеки при здійсненні генетично-інженерної діяльності у сфері санітарно-епідемічного благополуччя населення, або його територіальними органами.

4. Державний контроль за дотриманням вимог біобезпеки при здійсненні генетично-інженерної діяльності у сфері санітарно-епідемічного благополуччя населення, або його територіальними органами.

5. Державний контроль за дотриманням вимог біобезпеки при здійсненні генетично-інженерної діяльності у сфері санітарно-епідемічного благополуччя населення, або його територіальними органами.

5) посилання на положення нормативно-правового акта (із зазначенням відповідної статті, частини, пункту чи абзацу), яке було порушене особою, щодо якої складено протокол;

6) посилання на акт державного контролю та інші докази, якими підтверджується вчинення порушення законодавства у сфері поводження з ГМО особою, щодо якої складено протокол;

7) прізвище, ім'я, по батькові та місце проживання, контактні дані свідків або потерпіліх та інші пояснення (за наявності);

8) пояснення особи, щодо якої складено протокол, або її представника чи запис про відмову від надання пояснення;

9) інші відомості, що сприяють всебічному та об'єктивному розгляду і вирішенню справи (за наявності).

6. Форма протоколу затвержується відповідним центральним органом виконавчої влади, визначенім частиною другою цієї статті.

7. Особа, щодо якої складено протокол, або її представник має право викласти у протоколі або на окремому аркуші, що додається до протоколу, своє пояснення щодо змісту протоколу, засвідчивши його особистим підписом.

У разі відмови особи, щодо якої складено протокол, або її представника від надання пояснення у протоколі робиться відповідний запис. Викладені у протоколі або на окремому аркуші, що додається до протоколу, пояснення свідків або потерпіліх засвідчується іншими підписами.

8. Протокол складається у двох примірниках та підписується посадовою особою, яка його склала. Один примірник протоколу вручається під розписку особі, щодо якої складено протокол, або її представникові, другий примірник зберігається у відповідному центральному органі виконавчої влади, визначеному частиною другою цієї статті, або його територіальному органі.

9. У разі відмови особи, щодо якої складено протокол, або її представника від отримання примірника протоколу в ньому робиться відповідний запис і не пізніше наступного робочого дня після складення протоколу надсидається такій особі реєстрованим поштовим відправленим.

У разі ненадання особою, щодо якої складено протокол, інформації про її місцезнаходження (місце проживання) протокол надсилається на адресу, зазначену в єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємств та громадських формувань, і вважається врученим незалежно від факту його отримання такою особою.

10. Справа про порушення законодавства у сфері поводження з ГМО розглядається не пізніше 15 робочих днів з дня отримання відповідного посадовою особою протоколу та інших матеріалів справи. За письмовим кілопотанням особи, щодо якої складено протокол, розгляд справи

відкладається, але не більш як на 10 робочих днів, для подання нею додаткових матеріалів або з інших поважних причин.

11. Час і місце розгляду справи повідомляється особі, щодо якої складено протокол, не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дня розгляду справи.

Повідомлення про час і місце розгляду справи вручається особі, щодо якої складено протокол, або її представникам під розписку або надсидається реєстрованим поштовим відправленим.

Повідомлення про час і місце розгляду справи, надіслане реєстрованим поштовим відправленим на адресу особи, щодо якої складено протокол, зазначену в єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємств та громадських формувань, і вважається врученим незалежно від факту його отримання такою особою.

12. Справа може розглядатися за відсутності особи, щодо якої складено протокол, якщо є відомості про її належні повідомлення про час і місце розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи.

13. Особа, щодо якої складено протокол, має право ознайомлюватися з матеріалами справи, надавати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання, користуватися правовою допомогою адвоката або іншого фахівця в галузі права, оскаржувати постанову у справі.

14. Справа не може бути розпочата, а розпочата справа підлягає закриттю у разі:

1) відсутності події або складу порушення законодавства у сфері поводження з ГМО;

2) втрати чинності положенням закону, яким встановлено відповідальність за порушення законодавства у сфері поводження з ГМО;

3) закінчення визначеного законом строку, протягом якого може бути накладено штраф;

4) наявності за тим самим фактом порушення законодавства у сфері поводження з ГМО постанови про накладення штрафу або несекасованої постанови про закриття справи, внесеної щодо тієї самої особи;

5) припинення державної реєстрації у результаті ліквідації юридичної особи, щодо якої складено протокол;

6) смерті фізичної особи – підприємця, щодо якої складено протокол.

15. За результатами розгляду справи уповноважені на те посадові особи виносять одну з таких постанов:

1) про накладення штрафу;

2) про закриття справи.

16. Постанова у справі має містити:

1) прізвище, ім'я, по батькові посадової особи, яка винесла постанову;

2) дату і місце розгляду справи;

3) відомості про особу, щодо якої винесено постанову, а також про потерпілого (за наявності);

4) опис обставин, встановлених під час розгляду справи, та доказів, що їх підтверджують;

5) посилання на положення законодавства, які були порушені, або зазначення підстав для закриття справи;

6) посилання на положення закону, які передбачають відповідальність за правопорушення;

7) прийняті у справі рішення.

Постанова про накладення штрафу має відповідати вимогам до виконавчого документа, передбаченим Законом України "Про виконавче провадження".

17. Постанова у справі вручається особі, щодо якої її винесено, або її представникам під розписку або надсидається реєстрованим поштовим відправленим протягом трьох робочих днів з дня її винесення.

18. Потерпілі та особа, щодо якої винесено постанову у справі, мають право оскаржити її в адміністративному (досудовому) порядку протягом одного місяця з дня її винесення або до суду в порядку, визначеному законом. Скарга на постанову у справі, подана в адміністративному (досудовому) порядку, залишається без розгляду у разі оскарження цієї постанови до суду.

19. Якщо останній день строку подання скарги на постанову у справі в адміністративному (досудовому) порядку припадає на вихідний, святковий або неробочий день, останнім днем строку вважається наступний за вихідним, святковим або неробочим робочим днем. За відповідною заявкою скаржника орган (посадова особа), уповноважений на розгляд скарг, поновлює цей строк у разі визнання причин його пропущення поважними.

20. Оскарження постанови у справі в адміністративному (досудовому) порядку здійснюється шляхом подання через орган, який виніс відповідну постанову, скарги до територіального органу відповідного органу виконавчої влади, визначеного частиною другою цієї статті.

Скарга, що надійшла, протягом трьох робочих днів передається (надсидається) разом із справою до територіального органу відповідного органу вищого рівня або до відповідного центрального органу виконавчої влади, визначеного частиною другою цієї статті, та розглядається його керівником або його заступником протягом 10 робочих днів з дня її отримання.

21. За результатами розгляду скарги на постанову у справі в адміністративному (досудовому) порядку може бути прийнято одне з таких рішень:

- 1) про залишення постанови без змін, а скарги – без задоволення;
- 2) про скасування постанови і закриття справи;
- 3) про скасування постанови та прийняття нової постанови.

22. Порядок адміністративного (досудового) оскарження постанови у справі затвержується відповідним центральним органом виконавчої влади, визначенім частиною другою цієї статті.

23. Постанова у справі, яку не було оскаржено у встановлені законом строк, набирає законної сили після закінчення строку на її оскарження.

Постанова у справі, оскаржена в адміністративному (досудовому) порядку, набирає законної сили після закінчення строку на її оскарження.

24. Штраф підлягає сплаті протягом 15 днів з дня набрання законної сили постановою про накладення штрафу.

Сплати штрафу не звільняє особу, щодо якої винесено постанову у справі, від обов'язку усунення допущеного правопорушення, а також від обов'язку відшкодування пов'язаної з ним шкоди (заявок збитків).

25. Якщо штраф не сплачено у строк, встановлений частиною другою цієї статті, примусове виконання постанови про накладення штрафу здійснюється в порядку, встановленому Законом України "Про виконавче провадження". Суми штрафів зараховуються до державного бюджету.

Розділ XI. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 43. Міжнародне співробітництво України у сфері генетично-інженерної діяльності та поводження з ГМО

1. Міжнародне співробітництво України у сфері генетично-інженерної діяльності та поводження з ГМО здійснюється шляхом:

- 1) укладення міжнародних угод, включаючи двосторонні угоди про взаємне визнання у сфері генетично-інженерної діяльності;

2) адаптації законодавства України у сфері генетично-інженерної діяльності та поводження з ГМО до відповідного законодавства Європейського Союзу;

3) гармонізації законодавства України у сфері генетично-інженерної діяльності та поводження з ГМО з нормами та стандартами відповідних міжнародних організацій;

4) обміну інформацією у сфері генетично-інженерної діяльності та поводження з ГМО.

Розділ XII. ПРИКИНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через три роки з дня його опублікування, крім абзаців шостого – дев'ятого підпункту 7 пункту 8, пункту 9 цього розділу, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Визнати таким, що втратив чинність з дня набрання чинності цим Законом, Закон України "Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів" (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 35, ст. 484 із наступними змінами).

3. Установити, що до затвердження Кабінетом Міністрів України визначеного Державною комісією з оцінювання ризику ГМО переліку методів генетичної інженерії, внаслідок яких утворюється або не утворюється ГМО, для цілей цього Закону, повертаються заявнику:

1) методами генетичної інженерії, внаслідок яких утворюється ГМО, вважаються:

а) методи, що передбачають формування нових комбінацій генетичного матеріалу шляхом внесення молекул рекомбінантної нуклеїнової кислоти (вироблених у будь-який спосіб поза організмом) у вірус, бактеріальну плазміду або іншу векторну систему, у тому числі їх включення до організму реципієнта, в якому вони не були присутні, але здатні на привалення розмноження;

б) методи, що передбачають безпосереднє введення в організм спадкового матеріалу, підготовленого поза таким організмом (мікроін'єкції, макроін'єкції та мікропінапсуляції);

2) методами генетичної інженерії, внаслідок яких не утворюється ГМО, вважаються:

а) методи без використання рекомбінантних молекул нуклеїнових кислот, у тому числі самоклонування, методів мутагенезу;

б) методи, що передбачають злиття клітин;

в) екстракорпоральне запліднення;

г) кон'югація, трансдукція, трансформація, які відбуваються в природних умовах;

г) індуктивна поліплодія.

5. Установити, що харчові продукти та корми, введені в обіг відповідно до Закону України "Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів" до набрання чинності цим Законом, можуть перебувати в обігу до закінчення мінімального строку зберігання, настання кінцевої дати споживання, закінчення строку придатності, мінімального терміну придатності або дати "вживти до".

6. Установити, що з дня набрання чинності цим Законом забороняються:

1) дослідження та випробування генетично модифікованої кукурудзи у відкритій системі, її

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 12, ст. 81 із наступними змінами):

1) у статті 82 слова "може бути накладено" замінити словом "накладаються";

2) у тексті Закону слова "дозові межі" в усіх відмінках замінити словами "ліміти доз" у відповідному відмінку.

2. У Законі України "Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання" (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 22, ст. 115 із наступними змінами):

1) у пресамбулі слова "у випадках радіаційних аварій" замінити словами "у ситуаціях існуючого та аварійного опромінення";

2) у статті 1:

визначення терміна "основна дозова межа опромінення" викласти в такій редакції:

"ліміт дози опромінення – величина ефективної та/або еквівалентної дози опромінення людини за рік, встановлена цим Законом та нормами радіаційної безпеки, які не повинні перевищуватися для окремої особи";

у визначенні терміна "практична діяльність" слова "яка вважається" замінити словами "якою управляють як";

2

доповнити з урахуванням алфавітного порядку термінами такого змісту:

"аварійна ситуація – будь-яка неочікувана (незапланована) подія, що призвела до порушення умов безпечної експлуатації ядерної установки, об'єкта, призначеної для поводження з радіоактивними відходами, джерела іонізуючого випромінювання, яка не привела до аварії, але потребує виконання заходів для запобігання або мінімізації шкідливих наслідків опромінення та захисту нормального режиму експлуатації установки, об'єкта чи джерела";

"еквівалентна доза опромінення – добуток поглиненої дози у тканині або органі людини та радіаційного вражувального фактора, що визначається згідно з нормами радіаційної безпеки з урахуванням типу випромінювання";

" медичне опромінення – опромінення, якому піддаються пацієнти або здорові особи для цілей діагностики стану здоров'я або лікування";

"особа з населення – будь-яка особа, крім осіб, які визнають професійного або медичного опромінення";

"репрезентативна особа – особа, доза опромінення якої є репрезентативною для осіб з населення з найбільшими рівнями опромінення серед осіб з населення";

"референтний рівень – рівень ефективної або еквівалентної дози опромінення чи концентрації активності радіонуклідів у ситуаціях аварійного або існуючого опромінення, вище якого опромінення як наслідок таких ситуацій вважається неприйнятним, навіть якщо він не перевищує ліміту дози опромінення";

" ситуація аварійного опромінення – ситуація опромінення, що виникає внаслідок аварійної ситуації, радіаційної аварії та потребує виконання невідкладних заходів з метою запобігання або мінімізації шкідливих наслідків опромінення";

" ситуація існуючого опромінення – ситуація опромінення, що вже існує, спричинена природним випромінюванням або радіоактивними матеріалами, що залишилися від діяльності, що якщо не здійснюється державним наглядом (контролем), або після аварії";

" ситуація планового опромінення – ситуація опромінення, що виникає внаслідок здійснення практичної діяльності, яка передбачає опромінення за нормальних умов та потенційне опромінення людей і навколошнього природного середовища";

3) у статті 2 слова "практичною діяльністю" замінити словами "негативним впливом іонізуючого випромінювання";

4) у другому реченні статті 3 слова "дозових меж" замінити словами "лімітів доз";

3

5) у назві розділу II слова "Основні дозові межі" замінити словами "Ліміти доз";

6) статті 5–7 викласти в такій редакції:

"Стаття 5. Ліміти доз опромінення осіб з населення

Ліміт ефективної дози опромінення осіб з населення становить 1 мілізіверт* на рік від усіх дозволених видів практичної діяльності.

Ліміт еквівалентної дози опромінення осіб з населення становить:

для кришталіка ока – 15 мЗв на рік;

для шкіри – 50 мЗв на рік.

Ліміт доз індивідуального опромінення осіб з населення та критерій щільності забруднення ґрунтів на території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, визначаються законодавством.

* Мілізіверт (мЗв) – похідна від одиниці вимірювання еквівалентної та ефективної доз опромінення – зіверт (Зв) (у системі СІ). Позасистемна одиниця – бер (1 мЗв дорівнює 0,1 бера).

Стаття 6. Ліміти доз професійного опромінення

Ліміт ефективної дози професійного опромінення становить 20 мЗв за будь-який окремий рік. Дозволяється встановлення ефективної дози професійного опромінення до 50 мЗв на рік, за умови що середня річна доза протягом будь-яких п'яти послідовних років, у тому числі років з перевищенням ліміту, становить не більше 20 мЗв.

Ліміт еквівалентної дози професійного опромінення для кришталіка ока становить 20 мЗв за окремий рік або 100 мЗв протягом будь-яких п'яти послідовних років, за умови що максимальна річна доза становить 50 мЗв за окремий рік, як зазначено в частині першій цієї статті.

Ліміт еквівалентної дози професійного опромінення для кінцівок становить 500 мЗв на рік.

Для стажерів та здобувачів освіти віком 18 років і старше, які під час навчання працюють з джерелами іонізуючого випромінювання, застосовуються ліміти ефективної та еквівалентної доз професійного опромінення, встановлені відповідно до цієї статті.

4

Для стажерів та здобувачів освіти віком 16 до 18 років, які під час навчання працюють з джерелами іонізуючого випромінювання:

ліміт еквівалентної дози професійного опромінення для шкіри становить 50 мЗв на рік. Це обмеження застосовується до усередненої дози для 1 сантиметра квадратного шкіри, незалежно від того, яку ділянку шкіри опромінено;

ліміт еквівалентної дози професійного опромінення для кінцівок становить 50 мЗв на рік.

Для вагітних жінок, які працюють в умовах впливу іонізуючого випромінювання та належать до персоналу, роботодавець забезпечує умови праці, за яких ефективна доза професійного опромінення не перевищує 1 мЗв за весь період вагітності.

Жінки, які здійснюють грудне вигодовування дитини, не зачучаються до робіт, під час яких можливе потраплення радіонуклідів до організму людини. Умови праці, передбачені цією частиною та частиною п'ятою цієї статті, мають бути забезпечені з моменту повідомлення роботодавця про вагітність та/або про здійснення грудного вигодовування дитини протягом усього їх періоду.

Медичні та інші працівники, здобувачі освіти, які працюють з джерелами іонізуючого випромінювання, мають бути поінформовані роботодавцем про ризики для здоров'я, з якими пов'язана їхня робота, про загальні процедури радіаційного захисту та запобіжні заходи, яких необхідно вжити під час перебування на робочому місці з метою запобігання негативному впливу іонізуючого випромінювання, а також про алгоритм відповідних заходів у разі виникнення радіаційної аварії.

Дія цієї статті поширюється також на осіб, які виконують тимчасову роботу, пов'язану з використанням джерел іонізуючого випромінювання.

Стаття 7. Захист осіб, які зачучаються до реагування на аварійні ситуації, ліквідації радіаційних аварій та їхніх наслідків

Опромінення осіб, які зачучаються до реагування на аварійні ситуації, ліквідації радіаційних аварій, понад ліміти доз професійного опромінення, встановлені частиною першою статті 6 цього Закону, допускається лише на добровільних засадах, з обов'язковим здійсненням контролю та обліку індивідуальних доз опромінення персоналу і щорічною передачею інформації про отримані такими особами дози опромінення до Державного реєстру джерел іонізуючого випромінювання та індивідуальних доз опромінення.

Для професійного опромінення в ситуації аварійного опромінення встановлюються референтні рівні нижче ефективної дози опромінення 100 мЗв.

5

Залучення до реагування на аварійні ситуації, ліквідації радіаційних аварій та їхніх наслідків осіб, які мають медичні противоказання, осіб віком до 18 років та жінок дітородного віку забороняється.

Для врятування життя, запобігання серйозному впливу іонізуючого випромінювання на здоров'я людини, запобігання розвитку радіаційної аварії та опромінення великої кількості людей дозволяється встановлення референтного рівня ефективної дози опромінення зачучених осіб вище 100 мЗв, але не більше 500 мЗв, за згодою залучених осіб, які повінно поінформовані про ризики для здоров'я від впливу іонізуючого випромінювання. Кандидатури зазначених осіб повинні визначатися завчасно та узгоджуватися відповідно до норм радіаційної безпеки.

Юридичні особи та фізичні особи – підприємці, які здійснюють практичну діяльність, несуть відповідальність за захист осіб, зачучених до реагування на аварійні ситуації, ліквідації радіаційних аварій та їхніх наслідків, від впливу іонізуючого випромінювання, завчасно надають таким особам належну та актуальну інформацію про ризики для здоров'я, з якими може бути пов'язана їх участь у виконанні робіт з реагування на аварійні ситуації, ліквідації радіаційних аварій та їхніх наслідків, і про вжиття необхідних заходів безпеки¹.

7) у статті 81:

в абзаці четвертому слова "основної дозової межі індивідуального" замінити словами "лімітів доз";

в абзаці шостому слова "річної основної дозової межі" замінити словами "лімітів доз";

абзац сьомий викласти в такій редакції:

"Стаття 9. Повноваження Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади щодо забезпечення захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання

До повноважень Кабінету Міністрів України щодо забезпечення захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання належить:

затвердження плану заходів щодо зниження рівня опромінення населення радоном та продуктами його розпаду, мінімізація довгострокових

6

ризиків від поширення радону в житлових та нежитлових будівлях, на робочих місцях, від будь-якого джерела проникнення радону з ґрунту, будівельних матеріалів або води;

затвердження державного плану реагування на аварійні ситуації;

затвердження стратегії поводження з матеріалами, забрудненими природними радіонуклідами;

затвердження порядку проведення оцінки стану захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання та ведення екологічних паспортів територій;

організація і здійснення нагляду за виконанням заходів щодо захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання на відповідних територіях;

затвердження порядку створення едичної державної системи контролю та обліку індивідуальних доз опромінення;

затвердження порядку реєстрації джерел іонізуючого випромінювання, контролю та обліку індивідуальних доз опромінення, положення про Державний реєстр джерел іонізуючого випромінювання та індивідуальних доз опромінення;

затвердження норм радіаційної безпеки;

участі у міжнародному співробітництві та сприяння впровадженню крашого міжнародного досвіду щодо захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання на сфері охорони здоров'я, забезп

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо уніфікації з європейськими та північноатлантичними стандартами процедур декларування військової техніки та інших товарів

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до Митного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., №№ 44–48, ст. 552) такі зміни:

1. Частину першу статті 4 доповнити пунктом 65 такого змісту:

"65) Форма 302 – документ, що використовується для декларування військової техніки та інших товарів:

а) підрозділів збройних сил держав – членів Європейського Союзу, держав – членів Організації Північноатлантичного договору та інших держав, які у встановленому законом порядку допущені на територію України;

б) підрозділів Збройних Сил України, направлених згідно із законом до інших держав".

2. Частину сьому статті 33¹ доповнити пунктом 3¹ такого змісту:

"3¹) передавання Міністерством оборони України інформації про військову техніку та інші товари підрозділів збройних сил, переміщення яких через митний кордон здійснюється з використанням Форми 302".

3. Статтю 94 доповнити частиною восьмою такого змісту:

"8. Незалежно від виду транспорту для декларування у митний режим транзиту військової техніки та інших товарів підрозділів збройних сил держав – членів Європейського Союзу, держав – членів Організації Північноатлантичного договору та інших держав, які у встановленому законом порядку допущені на територію України, замість митної декларації може використовуватися Форма 302 за формою держави, з якої направляються такі підрозділи".

2

4. Частину першу статті 105 викласти в такій редакції:

"1. У митний режим тимчасового ввезення з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами поміщуються виключно:

товари, транспортні засоби комерційного призначення, зазначені у статті 189 цього Кодексу та в Додатках В.І–В.9, С, Д до Конвенції про тимчасове ввезення (м. Стамбул, 1990 рік), на умовах, визначених цими Додатками;

поятірні судна, які ввозяться на митну територію України українськими авіакомпаніями за договорами оперативного лізингу, крім літаків масою порожнього обладнаного апарату понад 10 000 кг, але не більше 30 000 кг та максимальною пасажиромісткістю від 44 до 110 місць;

військова техніка та інші товари підрозділів збройних сил держав – членів Європейського Союзу, держав – членів Організації Північноатлантичного договору та інших держав, які у встановленому законом порядку допущені на територію України".

5. Частину третю статті 110 доповнити пунктом 14 такого змісту:

"14) військової техніки та інших товарів, зазначених у частині першій статті 252¹ цього Кодексу".

6. У статті 112:

1) у частині першій та четвертій слова "частиною третьою" замінити словами "частинами третьою та п'ятою";

2) доповнити частину п'ятою такого змісту:

"5. Митний режим тимчасового ввезення товарів військового призначення та подвійного використання, ввезених на митну територію України з використанням дозвільного документа центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного експортного контролю, які використані (спожиті) або знищенні, припиняється на підрставі погодження зазначеного органу, отриманого митним органом з використанням механізму "единого вікна" відповідно до цього Кодексу".

7. У статті 120:

1) у частині першій та четвертій слова "частиною третьою" замінити словами "частинами третьою та п'ятою";

2) доповнити частину п'ятою такого змісту:

"5. Митний режим тимчасового ввезення товарів військового призначення та подвійного використання, ввезених за межі митної території України з використанням дозвільного документа центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного експортного контролю, які використані (спожиті) або знищенні, припиняється на підрставі погодження зазначеного органу, отриманого митним органом з використанням механізму "единого вікна" відповідно до цього Кодексу".

3

8. Частину другу статті 194¹ доповнити пунктом 14 такого змісту:

"14) військової техніки та інших товарів, зазначених у частині першій та другій статті 252¹ цього Кодексу".

9. Доповнити статтею 252¹ такого змісту:

"Стаття 252¹. Митне оформлення військової техніки та інших товарів підрозділів збройних сил із застосуванням Форми 302

1. Для поміщення військової техніки та інших товарів підрозділів збройних сил держав – членів Європейського Союзу, держав – членів Організації Північноатлантичного договору та інших держав, які у встановленому законом порядку допущені на територію України:

1) у митний режим тимчасового ввезення або реекспорту замість митної декларації може використовуватися Форма 302 за формулою держави, з якої направляються або направляються такі підрозділи;

2. Для поміщення військової техніки та інших товарів підрозділів Збройних Сил України, направлених згідно із законом до інших держав, у митні режими тимчасового ввезення та реїмпорту замість митної декларації можуть використовуватися:

Форма 302, форма якої та положення про яку, а також порядок її заповнення встановлюються Кабінетом Міністрів України; або

Форма 302 за формулою держави, до якої направляються підрозділи Збройних Сил України, допущені до перебування на території такої держави.

3. У разі відсутності в митному органі отриманої відповідно до пункту 3¹ частини сьомої статті 33¹ цього Кодексу інформації про військову техніку та інші товари, які переміщаються з використанням Форми 302, інформація про такі товари подається разом із Формою 302 окремим документом, що містить перелік таких товарів.

4. Строк тимчасового ввезення, тимчасового ввезення військової техніки та інших товарів, зазначені у частині першій та другій цієї статті, встановлюється митним органом відповідно до статей 108 та 116 цього Кодексу.

5. У разі використання (споживання) або знищенні військової техніки та інших товарів, поміщених у митний режим реекспорту або реїмпорту, крім зазначених у частині п'ятій цієї статті, до завершення строку їх тимчасового ввезення або тимчасового ввезення підлягають поміщення в інший митний режим та порядку та на умовах, встановлених цим Кодексом та іншими законами України.

7. Порядок виконання митних формальностей під час здійснення митного контролю та митного оформлення військової техніки та інших товарів, що переміщаються з використанням Форми 302, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

10. Частину п'ятнадцятої статті 259 викласти в такій редакції:

"15. Положення цієї статті не застосовуються до:

1) товарів, що переміщаються у митному режимі транзиту на умовах Конвенції про процедуру спільного транзиту або на підставі електронної транзитної декларації, що відповідає формату та набору даних, встановлених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, відповідно до частини сьомої статті 94 цього Кодексу; або

2) товарів, що переміщаються у митному режимі транзиту на умовах Митної конвенції про "міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 року (крім алкогольних напоїв та тютюнових виробів) із здійсненням контролю за переміщенням таких товарів з використанням електронної транзитної системи; або

3) військової техніки та інших товарів, зазначених у частинах першій та другій статті 252¹ цього Кодексу".

11. Частину сьому статті 305 доповнити пунктом 10 такого змісту:

"10) військової техніки та інших товарів, зазначених у частині першій статті 252¹ цього Кодексу".

12. У частині третьій статті 452 слова "валютного контролю, інформацію, необхідну для здійснення такого контролю" замінити словами "валютного контролю, державного експортного контролю, інформацію, необхідну для здійснення таких видів контролю".

13. У розділі ХХІ "Прикінцеві та перехідні положення":

1) у пункті 9¹²:

абзаць перший викласти в такій редакції:

"¹² Тимчасово, до припинення або скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженням Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ", у разі якого відповідно до змін, внесеніх до цієї статті 257 цього Кодексу. У таких випадках декларант в митний декларації замість цих відомостей про товари застосовується реквізити рахунково-фінансові (інвойс) або іншого документа, що його замінлює, який містить такі відомості";

2) товарів, що переміщаються у митному режимі транзиту на умовах в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженням Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ", у разі якого відповідно до змін, внесеніх до цієї статті 257 цього Кодексу. У таких випадках декларант в митний декларації замість цих відомостей про товари застосовується реквізити рахунково-фінансові (інвойс) або іншого документа, що його замінлює, який містить такі відомості";

3) товарів, що переміщаються у митному режимі транзиту на умовах в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженням Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ", у разі якого відповідно до змін, внесеніх до цієї статті 257 цього Кодексу. У таких випадках декларант в митний декларації замість цих відомостей про товари застосовується реквізити рахунково-фінансові (інвойс) або іншого документа, що його замінлює, який містить такі відомості";

4) товарів, що переміщаються у митному режимі транзиту на умовах в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженням Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ", у разі якого відповідно до змін, внесеніх до цієї статті 257 цього Кодексу. У таких випадках декларант в митний декларації замість цих відомостей про товари застосовується реквізити рахунково-фінансові (інвойс) або іншого документа, що його замінлює, який містить такі відомості";

5) товарів, що переміщаються у митному режимі транзиту на умовах в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженням Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ", у разі якого відповідно до змін, внесеніх до цієї статті 257 цього Кодексу. У таких випадках декларант в митний декларації замість цих відомостей про товари застосовується реквізити рахунково-фінансові (інвойс) або іншого документа, що його замінлює, який містить такі відомості";

6) товарів, що переміщаються у митному режимі транзиту на умовах в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженням Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ", у разі якого відповідно до змін, внесеніх до цієї статті 257 цього Кодексу. У таких випадках декларант в митний декларації замість цих відомостей про товари застосовується реквізити рахунково-фінансові (інвойс) або іншого документа, що його замінлює, який містить такі відомості";

7) товарів, що переміщаються у митному режимі транзиту на умовах в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженням Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ", у разі якого відповідно до змін, внесеніх до цієї статті 257 цього Кодексу. У таких випадках декларант в митний декларації замість цих відомостей про товари застосовується реквізити рахунково-фінансові (інвойс) або і

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про припинення дії Угоди між Урядом України та Урядом Сирійської Арабської Республіки про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи

У зв'язку з докорінною зміною обставин Верховна Рада України постановляє:

1. Припинити з дня набрання чинності цим Законом дію Угоди між Урядом України та Урядом Сирійської Арабської Республіки про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи, вчиненої 5 червня 2003 року в м. Києві та ратифікованої Верховною Радою України Законом України від 4 лютого 2004 року № 1436-IV (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 19, ст. 266).

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
м. Київ
23 серпня 2023 року
№ 3346-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про припинення дії Угоди між Урядом України і Урядом Російської Федерації про міжнародне автомобільне сполучення та Протоколу про застосування Угоди між Урядом України і Урядом Російської Федерації про міжнародне автомобільне сполучення

Верховна Рада України постановляє:

1. Припинити дію Угоди між Урядом України і Урядом Російської Федерації про міжнародне автомобільне сполучення та Протоколу про застосування Угоди між Урядом України і Урядом Російської Федерації про міжнародне автомобільне сполучення, вчинених 20 березня 1995 року в м. Києві та ратифікованих Законом України від 20 листопада 1998 року № 275-XIV (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 52, ст. 326).

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
м. Київ
23 серпня 2023 року
№ 3350-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про зупинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про реадмісію

Верховна Рада України постановляє:

1. Керуючись положеннями статті 62 Віденської конвенції про право міжнародних договірів, зупинити дію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про реадмісію, вчиненої 22 жовтня 2012 року в м. Москві, ратифікованої Законом України від 5 червня 2013 року № 324-VII (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 13, ст. 217).

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
м. Київ
24 серпня 2023 року
№ 3359-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про припинення дії Угоди між Урядом України і Урядом Ісламської Республіки Іран про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доход і на майно

Верховна Рада України постановляє:

1. Припинити дію Угоди між Урядом України і Урядом Ісламської Республіки Іран про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доход і на майно, вчиненої 21 травня 1996 року в м. Тегерані та ратифікованої Законом України від 4 грудня 1996 року № 575/96-BP (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 5, ст. 33).

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
м. Київ
23 серпня 2023 року
№ 3347-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Протоколу між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова про внесення змін до Угоди між Урядом України і Урядом Республіки Молдова про діяльність залізничного транспорту

Верховна Рада України постановляє:

Протокол між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова про внесення змін до Угоди між Урядом України і Урядом Республіки Молдова про діяльність залізничного транспорту, вчинений у м. Києві та м. Кишиневі 27 квітня 2023 року, який набирає чинності з дати отримання дипломатичними каналами останнього письмового повідомлення про виконання Сторонами внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності зазначенним Протоколом, ратифікувати (додається).

Президент України
м. Київ
24 серпня 2023 року
№ 3358-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про вихід з Угоди про співробітництво держав – учасниць СНД у створенні, використанні та розвитку міждержавної мережі інформаційно-маркетингових центрів для просування товарів і послуг на національні ринки

Верховна Рада України постановляє:

1. Вийти з Угоди про співробітництво держав – учасниць СНД у створенні, використанні та розвитку міждержавної мережі інформаційно-маркетингових центрів для просування товарів і послуг на національні ринки, вчиненої 21 травня 2010 року в м. Санкт-Петербурзі та ратифікованої Законом України від 6 липня 2011 року № 3593-VI (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 5, ст. 41).

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
м. Київ
24 серпня 2023 року
№ 3360-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про вихід з деяких міжнародних договорів, укладених у рамках Співдружності Незалежних Держав

Верховна Рада України, керуючись положеннями статті 54 Віденської конвенції про право міжнародних договорів, статті 24 Закону України "Про міжнародні договори України", статті 16 Угоди про співробітництво держав – учасниць Співдружності Незалежних Держав у боротьбі з торгівлею людьми, органами та тканинами людини, учиненої 25 листопада 2005 року в м. Москві та ратифікованої із застереженням Законом України від 16 жовтня 2012 року № 5434-VI (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 43, ст. 623), та Угоди про співробітництво держав – учасниць Співдружності Незалежних Держав у боротьбі з крадіжками автотранспортних засобів і забезпечені йхнього повернення, учиненої 25 листопада 2005 року в м. Москві та ратифікованої із застереженням Законом України від 18 вересня 2012 року № 5259-VI (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 36, ст. 479).

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
м. Київ
23 серпня 2023 року
№ 3349-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про співробітництво в галузі попередження розповсюдження хвороби, що спричиняється вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ-інфекції)

Верховна Рада України постановляє:

1. Припинити дію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про співробітництво в галузі попередження розповсюдження хвороби, що спричиняється вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ-інфекції), підписаної 28 січня 2003 року в м. Києві та ратифікованої Законом України від 4 лютого 2004 року № 1435-IV (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 19, ст. 265).

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
м. Київ
24 серпня 2023 року
№ 3361-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

За Кабінет Міністрів України

За Уряд Республіки Молдова